

Rapport 2021-2022

Ansvarlighed

Akademiker
Pension

Indhold

Forord	3
Læsevejledning	4
Emner og fokus	5
Dilemmaer & udfordringer	7
Ledelse & styring	10
Investeringer i et klimaperspektiv	12
Miljø & natur	21
Menneske- & arbejdstagerrettigheder	22
Diversitet	26
Ansvarlig skat	27
ESG-integration	29
Ansvarlig drift	31
Data & rapportering	35
UN Global Compact	45
TCFD klimarapportering	46
Forsikring & Pensions klimarapportering	48
Aktivt ejerskab – lovpligtig redegørelse	50

**“ I 2030 skal 22,5 procent
af porteføljen være investeret
klimavenligt”**

Ansvarlighed kan flytte bjerge

WE SUPPORT

I AkademikerPension har vi en ambition om at være Danmarks mest ansvarlige pensionskasse.

Gennem ansvarlige investeringer, aktivt ejerskab og vores fokus på bæredygtighed arbejder vi på at leve op til denne ambition. Det er sin sag at investere ansvarligt og drive en bæredygtig pensionskasse, og der vil altid være dilemmaer.

I denne rapport kan du læse om vores arbejde for at leve op til de 10 Global Compact-principper for ansvarlig virksomhedsadfærd og om, hvordan vi bidrager til opfyldelsen af FN's 17 Verdensmål.

Klimaet og den grønne omstilling har stået øverst på agendaen også i 2021. Vi har derfor også næsten fordoblet vores klimamål. I 2030 har vi forpligtet os til, at 22,5 procent af vores samlede portefølje skal være investeret klimavenligt. I 2025 skal vi have reduceret porteføljens CO₂-aftryk med -26,8 procent i forhold til niveauet i 2019. I december 2021 besluttede bestyrelsen også, at AkademikerPension skal frasælge vores fossile erhvervsobligationer i 2022. Frasalget er både udtryk for, at vi ønsker at bidrage aktivt til den grønne omstilling og at vi ønsker at beskytte medlemmernes fremtidige afkast.

Vores aktive ejerskab fylder meget i hverdagen. Det aktive ejerskab er desværre en af de indsatser, som er sværest at måle og veje, fordi resultaterne først viser sig efter flere år. Men vi bruger mange kræfter på at gå i dialog med de selskaber, som ikke overholder vores spilleregler for ansvarlighed. I 2021 har vi blandt andet lagt pres på den japanske bilproducent Toyota, det ungarske flyselskab Wizz Air, og amerikanske Amazon. Emnerne med disse tre eksempler har været henholdsvis klima, arbejdstagerrettigheder og skat. Som arbejdsmarkedspensionskasse har vi kastet en del kræfter i dialogen med flyselskabet, Wizz Air, som i vores optik ikke anerkender de ansattes ret til at organisere sig. Det kan vi naturligvis ikke acceptere. Amazon bliver kritiseret for at benytte

aggressiv skatteplanlægning. Derfor bakker vi op om et nyt aktionærforslag, som skal tvinge Amazon til at vise, hvad selskabet tjener og betaler i alle de lande, hvor selskabet driver forretning. Toyota støtter på papiret den grønne omstilling, men i deres lobbyaktiviteter modarbejder bilproducenten desværre Paris-aftalens målsætninger.

Vores arbejde skaber ikke altid hurtige resultater, og nogle gange må vi også opgive og ekskludere selskaber eller stater. Desværre har vi måttet ekskludere Wizz Air, da de ikke har været villige til at flytte sig. Til gengæld tror vi fortsat på dialogen med Toyota, og fortsætter presset på Amazon.

Ansvarlighed kan flytte bjerge over tid, og bestyrelsen er stolt af vores arbejde - også selv om vi aldrig kan blive perfekte og selv om, der er meget at gøre endnu.

På bestyrelsens vegne
Janne Gleerup, forkvinde

Læsevejledning

Ansvarlighedsrapporten er udarbejdet som et opslagsværk. Læseren kan med udgangspunkt i indholdsfortegnelsen orientere sig og springe direkte til specifikke afsnit.

De væsentligste emner

Første del af rapporten introducerer vi de væsentligste bæredygtigheds- og ansvarlighedsemner, som vi arbejder med i vores investeringer, på vores arbejdsplads og i relation til medlemmerne. Vi beskriver hvilke principper og politikker, vi arbejder efter - og hvordan vi leder og styrer arbejdet. Endelig kan du i første del læse om nogle af de dilemmaer, som vi møder i vores arbejde, og hvordan vi tackler dem.

Arbejdet med ansvarlige investeringer

Anden del af rapporten fokuserer vi på arbejdet med ansvarlige investeringer. Vi rapporterer på hvert af de emner, som vi har vurderet, er væsentligst:

- Klima
- Miljø & natur
- Menneske- og arbejdstagerrettigheder
- Diversitet
- Ansvarlig skat
- Integration af bæredygtighedshensyn i investeringsbeslutninger.

En god og ansvarlig arbejdsplads

Tredje del af rapporten handler om vores arbejde med at være en god og ansvarlig arbejdsplads. Her kan du læse om planer for energioptimering af AkademikerPensions domicil i Gentofte, de nuværende udledninger af CO₂ fra driften og vores mål for at nedbringe udledningerne. Du kan også læse om vores fokusområder i forhold til medarbejderne, herunder vores arbejde med at fremme inklusion, diversitet og kønsbalance.

Data

Fjerde del af rapporten fokuserer på tal og statistik fra arbejdet med ansvarlighed med hovedvægt på investeringerne. Her kan du læse om, hvor investeringsaktiverne fordeler sig, hvor stor en del af dine midler vi forvalter internt, og hvor meget, der håndteres af vores eksterne kapitalforvaltere. Du kan også se tal for vores arbejde med

aktivt ejerskab; stemmeafgivelser på generalforsamlinger, dialoger med danske og udenlandske selskaber, aktionærforslag med mere. Du kan desuden se, hvilke selskaber og stater, vi har ekskluderet fra vores investeringsunivers.

Standardrapportering

Femte del af rapporten er standardiserede rapporteringsrammer fra blandt andre FN's Global Compact, Task-Force on Climate Related Financial Disclosures (TCFD) og Forsikring & Pension.

Emner og fokus

AkademikerPension er en medlemsejet pensionskasse. Vi leverer pensionsordninger og forsikringer til vores 150.000 medlemmer. Som institutionel investor har vi 150 mia. kr. under forvaltning, og vi investerer bredt inden for alle aktivklasser - fra obligationer til aktier og ejendomme. Vi er ca. 120 medarbejdere samlet i Gentofte.

Vores formål er at skabe tryghed for medlemmerne ved at sikre medlemmernes gode pensioner gennem ansvarlige investeringer. Det kræver, at afkast og ansvarlighed går hånd i hånd.

Rammer for arbejdet med bæredygtighed

I AkademikerPension er vi eksplicitte i forhold til vores forpligtelser for bæredygtighed og ansvarlighed. Det inkluderer en tilslutning til UN Global Compact, hvor vi forpligter os til at leve op til de overordnede principper. Desuden er det mere specifikke temarelaterede forpligtelser – for eksempel i forhold til anerkendt best practice.

Vi henviser også til oversigten i vores Politik for ansvarlige investeringer: www.akademikerpension.dk/politik-ansvarlig

Væsentlighedsvurdering – de vigtigste emner

Som pensionskasse og institutionel investor definerer vi løbende vores egen rolle i lyset af FN's principper og mål. Vi forholder os til vores aktuelle og potentielle rolle i et samfundsperspektiv, og samtidigt ser vi vores forretning i et markedsperspektiv og tilgodeser vores formål som pensionskasse. Vi er drevet af såvel værdimæssige som forretningsmæssige forhold.

To nøglespørgsmål er omdrejningspunkter for vurderingen:

- Hvor og hvordan har AkademikerPensions aktiviteter samfundsmæssig betydning, hvilke muligheder er der for at bidrage til samfundsmæssige løsninger, og hvor kan vi *ikke* spille en rolle?

Bæredygtighed og FN's Verdensmål

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling fra 2015 er fælles globale mål for samfundsudviklingen frem imod 2030.

Der er 17 overordnede mål og 169 delmål, og de er udtryk for det internationale samfunds reaktion på store miljømæssige, sociale og økonomiske udfordringer.

En kategorisering og karakterisering af målene i forhold til de aspekter af udvikling, som de adresserer, hjælper os til at koble vores aktiviteter til forskellige bæredygtighedstermer på en meningsfuld måde.

Sammenholder man vores aktivklasser med FN's 17 mål, så giver det et overordnet billede af AkademikerPension som investor og af forskellene aktivklasserne imellem. De systemrelaterede mål nr. 13 – 17 er generelt væsentlige på tværs af aktivklasser. De handler om de brede miljømæssige problemstillinger for bl.a. klima og biodiversitet, og om fundamentale aspekter af internationalt samarbejde. Sidstnævnte er især aftaler/konventioner om bl.a. menneskerettigheder. For statsobligationer er særligt mål nr. 16 'Fred, retfærdighed og stærke institutioner' væsentligt. For vores investeringer i private virksomheder gælder, at de markedsrelaterede mål nr. 6 – 12 også er i fokus.

Flere mål peger på, at specifikke sektorer er centrale. Der er for eksempel mål nr. 7 'Bæredygtig energi'. Det tværgående mål nr. 12 'Ansvarligt forbrug og produktion', som særligt adresserer ressourceforbrug og ledelse, er generelt væsentligt i relation til selskaber.

De samfundsrelaterede mål nr. 1 – 5 drives især af regeringer nationalt og internationalt, men er også en del af investors dagsorden, og mål nr. 5 'Ligestilling mellem kønnene' er meget centralt.

- Hvilke aspekter af bæredygtighedsdagsordenen vil påvirke AkademikerPension – hvor giver det os muligheder, og hvor er der risici i forhold til forretningen?

Vores væsentlighedsvurdering fører til, at vi identificerer en række bæredygtighedstemaer, som vi anser for særligt væsentlige i relation til vores forskellige aktiviteter. I AkademikerPension har vi parallelt tre sammenhængende men væsensforskellige typer af aktiviteter, som kræver særskilte væsentlighedsvurderinger:

- Investeringsaktiviteter.
- De medlemsrettede pensions- og forsikringsaktiviteter.
- Drifts- og medarbejderrelaterede aktiviteter.

Investeringsaktiviteter

Investering/finansiering fylder meget i relation til bæredygtighed, og en del af ansvaret for at sikre, at pengestrømme går i retning af bæredygtighed, ligger hos private investorer. Ansvarlige investeringer handler for AkademikerPension om at levere et højt afkast på et ansvarligt grundlag.

For at sikre gode og ikke mindst stabile afkast er AkademikerPension bredt investeret i markedet, og er dermed via de enkelte selskaber/investeringer involveret i et bredt spektrum af aktiviteter, som direkte bidrager til at påvirke en udvikling.

Vi vurderer for os selv som investor, hvilke temaer der er særligt væsentlige på et generelt plan. Som indikeret i afsnittet ovenfor om FN's mål, er fokus er på temaer relateret til de systemrelaterede mål nr. 13 – 17, som har tætte koblinger til alle de øvrige mål.

Der er syv temaer, som vi vurderer, er særligt væsentlige:

- Klimaforandringer.
- Menneskerettigheder.
- Arbejdstagerrettigheder.
- Biodiversitet med særligt fokus på skovrydning.
- Ansvarlig skat.
- Diversitet og kønsbalance.
- God selskabsledelse

Fra tema til tema varierer graden af væsentlighed aktivklasser imellem. Og selvom vores 'Politik for ansvarlige investeringer' omfatter alle investeringer, så varierer vores potentielle indflydelse derfor.

Medlemsrettede pensions- og forsikringsaktiviteter

Vi vurderer os selv som pensionskasse, og identificerer bæredygtighedstemaer, som er særligt væsentlige i relationen mellem AkademikerPension og medlemmerne. De rent forsikrings- og pensionsmæssige forhold udgør

vores kerneopgave, og der er mange aspekter af ansvarlighed i den opgave.

Lige nu er særligt to ansvarlighedstemaer i fokus på dette område:

- Datasikkerhed – vores medlemmer skal være trygge ved at deres data er i gode hænder.
- Ligestilling – vi bidrager til at fremme ligestilling ved bl.a. at sætte fokus på, at kvinder generelt har sparet mindre op til pension end mænd.

Du kan læse mere om AkademikerPensions forsikrings- og pensionsudbetalinger til medlemmerne i Årsrapporten 2021, som du finder her: www.akademikerpension.dk/om-os/presse/alle-publikationer

Drift- og medarbejderrelaterede aktiviteter

Vi vurderer også os selv som en aktiv organisation med domicil, daglige drift-funktioner og medarbejdere. Vi har kontinuerligt fokus medarbejdernes rettigheder, og på læring, udvikling og trivsel.

I forhold til FNs Verdensmål er vores fokus på temaer, der er relateret til de markedsrelaterede mål nr. 6 – 12, og især mål nr. 12 'Ansvarligt forbrug og produktion', som adresserer daglig drift. Blandt de samfundsrelaterede mål er nr. 1 – 5 i fokus, og særligt mål nr. 5 'Ligestilling mellem kønnene' er vigtigt.

Vores væsentligste fokusområder:

- Arbejdsmæssig og social trivsel.
- Diversitet og kønsbalance i vores organisation.
- Miljømæssige aspekter med fokus på vores eget resourceforbrug.
- Klimaforandringer, dvs. vores egen direkte CO₂-udledning.

Dilemmaer & udfordringer

Ansvarlige beslutninger balancerer hensyn.

Der er dilemmaer forbundet med at få ansvarlighed og høje afkast til at gå hånd i hånd, men i det store og hele er der ikke noget modsætningsforhold.

Der er situationer, hvor der er dilemmaer forbundet med på én gang at tage (1) det bæredygtige samfundshensyn og imødekomme mange medlemmers forventning om ansvarlighed og (2) det forretningsmæssige hensyn at skulle pleje medlemmernes pensionsopsparinger på økonomisk optimal vis både på kort og længere sigt. Det er de færreste situationer, der helt umuliggør handling. Men de forskellige hensyn indebærer dilemmaer, der nok altid vil være der, og som påvirker vores beslutninger og tilgang.

Et eksempel på det er frasalg af investeringer i olieselskaber. I 2018 besluttede AkademikerPensions bestyrelse at ekskludere olieselskaber der var ude af trit med Paris-aftalen dels for at beskytte det fremtidige afkast og dels fordi vi vurderede at dette ville bidrage til den nødvendige omstilling ved at sætte selskaberne under pres. Beslutningen var dog i første omgang begrænset til børsnoterede aktier, og derfor kunne vi stadig være investeret i selskaberne i form af obligationer. Årsagen til denne forskelsbehandling var, at vi ikke fandt de samme afkastmæssige argumenter, der talte for et frasalg af obligationer, men imod. En helhedsvurdering af afkast og ansvarlighed tilsagde derfor en anderledes behandling af aktier og obligationer. Siden da har markedet udviklet sig og vi har designet en løsning, der adresserer de afkastmæssige udfordringer, og derfor er balancen nu tipet, således at bestyrelsen i 2021 kunne beslutte også at frasælge obligationer udstedt af olieselskaber. Læs mere på side 13.

For børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer gælder det, at det som regel er uproblematisk at ekskludere enkelte selskaber. Men porteføljen kan være følsom over for store frasalg – for eksempel mange selskaber inden for energisektoren, der spiller en helt afgørende rolle i verdensøkonomien.

Det er derfor også altid bestyrelsen som beslutter sektormæssige frasalg, mens det er Komiteen for ansvarlige investeringer, som beslutter frasalg af enkeltstående investeringer – men i begge tilfælde skal der foreligge en nøje analyse af både afkast og ansvarlighed.

Aktivt ejerskab eller eksklusion

Et andet dilemma er, at eksklusion indebærer en udfordring i forhold til muligheden for at kunne udøve 'aktivt ejerskab', idet eksklusioner umiddelbart reducerer muligheden for møder, dialog og direkte samarbejde med selskaber. Omvendt er der også situationer, hvor en eksklusion - eller den troværdige trussel herom - er nødvendig for at få ledelsen i tale.

Desuden giver ejerskab af aktier adgang og stemmeret til selskabers generalforsamlinger, og denne ret fortabes dermed ved et frasalg. Omvendt er AkademikerPension i praksis dog altid minoritetsaktionær, og vores største påvirkningsmulighed er derfor via aktivt ejerskab, der som nævnt ovenfor også kan udøves efter et frasalg.

Vores værktøjskasse

AkademikerPension har en række værktøjer, der kan bringes i anvendelse, når vi skal have ansvarlighed og højt afkast til at gå hånd i hånd – og navigere i de dilemmaer, vi møder i arbejdet.

For eksempel:

- Investeringsrestriktioner ("eksklusioner" også kaldet "frasalgs").
- Screening og overvågning af investeringerne.
- Aktivt ejerskab over for selskaber.
- Vurdering og krav til eksterne forvaltere.
- Formulering af målsætninger for at øge andelen af investeringer i vedvarende energi, energioptimering af bygninger med mere.
- Integration af bæredygtighedshensyn for at fremme udvælgelsen af de bedste investeringer ("ESG-Integration").

Der er ikke stemmeret tilknyttet virksomhedsobligationer, men her er det muligt at udøve aktivt ejerskab i samarbejde med andre investorer, hvilket vi typisk gør ved at koordinere med vores eksterne kapitalforvaltere på obligationssiden eller via investorsamarbejder.

Hos AkademikerPension ser vi et stort potentiale i aktivt ejerskab – både i en-til-en-dialoger og i dialog via koalitioner af aktionærer, som i fællesskab engagerer sig i selskaber.

AkademikerPension har foretaget tre sektorrettede eksklusioner: kontroversielle våben, tobak og fossil energi, mens vi vælger at udøve aktivt ejerskab overfor fx bilfabrikanter, industri- og transportvirksomheder, og banker gennem dialoger, afstemninger, aktionærforslag og – i visse tilfælde – offentlig kritik. I vores Komité for ansvarlige investeringer har vi hyppige overvejelser om, hvorvidt dialog eller eksklusion er vejen frem i forhold til en given problemstilling. Helt generelt kan man sige, at hvis det er selve produktet som er problemet (fx tobak), så er sandsynligheden for frasalg større fordi virksomheden har svært ved grundlæggende at adressere udfordringen. Er der derimod tale om uhensigtsmæssig adfærd (fx i forhold til arbejdstagerrettigheder), så er der større mulighed for at påvirke gennem aktivt ejerskab.

Kompleksiteten som en udfordring

Den globale bæredygtighedsdagsorden – altså sammenstillingen af miljømæssige, sociale og økonomiske problemer – indebærer en høj grad af kompleksitet. Selvom FN's 17 mål for bæredygtig udvikling i nogen grad sætter dagsordenen i system, så er det en udfordring at navigere i dem. Situationen forandrer sig fra dag til dag, der er stor usikkerhed, og der er som hovedregel ingen enkle sammenhænge i de mange forskellige problemstillinger. Organisationer, der vælger at integrere bæredygtighed i forretningen, møder den udfordring.

Når der som hovedregel ikke er enkle sammenhænge mellem årsager og virkninger, så er det svært at identificere entydige indikatorer (for E, S og G), og manglende datagrundlag er en udfordring. Det er i mange situationer svært at afgøre, hvad der ud fra en ansvarlighedsbetragtning er det bedste valg, og hvis ikke vi som investorer kan etablere et konsistent beslutningsgrundlag for ansvarlighed i en given situation, så vanskeliggør det konkret handling. Dog bliver stadig flere temaer efterhånden modnet videnskabeligt og/eller politisk, og et bedre vidensgrundlag og håndgribelige politiske målsætninger og internationale aftaler giver tydelige pejlemærker for investorer, virksomheder og andre aktører.

Det gælder fx klimaudfordringen, mens den nært beslægtede biodiversitetskrise til sammenligning fortsat er et mindre udviklet område.

Graden af modenhed indvirker på vores beslutning om, hvorvidt vi bedst adresserer en given problemstilling gennem en aktiv dialogindsats alene eller om vi skal gå sammen med andre aktører. Derudover kan vi vælge eksklusion, åbenhed om dilemmaet eller offentlig kritik.

Ansvarlig skat – engagement eller eksklusion?

Vi har siden 2019 styrket vores indsats for at modarbejde selskaber, der laver aggressiv skatteplanlægning. Der er desværre fortsat væsentlige huller i det internationale skattesystem, som selskaber – ofte helt lovligt – kan udnytte til at nedbringe deres skattebetalinger. Det gælder også for en række af de selskaber, vi investerer i. Det er dog vanskeligt at få helt klarhed om omfanget på grund af selskabernes manglende åbenhed om forretningsaktiviteterne for hvert land, som de driver forretning i. Vi har udarbejdet et standpunktspapir om emnet, hvor vi uddyber vores tilgang til problemstillingen.

I AkademikerPension har vi på nuværende tidspunkt valgt, at problemstillingen primært håndteres gennem et aktivt engagement frem for gennem eksklusioner. Det skyldes, at problemstillingen i høj grad er systemisk og ikke mindst skal løses ved at harmonisere lovgivning og rammer for staters indbyrdes skattekonkurrence. Hertil kommer, at konsekvente eksklusioner ved aggressiv skatteplanlægning, ville påvirke vores muligheder for at skabe et højt afkast til vores medlemmer, da problemstilling netop omfatter mange af de store internationale selskaber.

Læs mere om vores arbejde med at fremme ansvarlig skattepraksis på side 28.

Stater, der overtræder menneskerettighederne

Vi har en systematisk proces til at vurdere og ekskludere stater fra vores investeringsunivers. Vi ekskluderer stater, som på grov og vedvarende vis overtræder menneskerettighederne eller andre aspekter af vores Politik for ansvarlige investeringer. Vi har pt ekskluderet 47 stater.

Fælles for mange af disse lande er, at de er udviklingslande, hvor der ikke er den samme grad af håndhævelse af menneskerettigheder på grund af fattigdomsudfordringer og historiske forhold, og hvor vi ikke kan kræve det samme af landene som i mere udviklede lande. Samtidig er vores kapital med til at understøtte landenes udvikling, og vi vil derfor generelt gerne være investeret i udviklingslande. Når vi ekskluderer et udviklingsland, så skal vi derfor både vurdere, hvor meget vi kan

kræve af landet, om det er på vej i den rigtige retning, og om vores investeringer gør mere skade end gavn i det pågældende land.

Derudover gør det sig gældende, at hvis vi samlet set ekskluderer for mange lande, får vi en for lav risikospredning i vores portefølje.

Der er således mange hensyn, der skal iagttages, og der vil altid være lande i vores portefølje, som mange måske ville mene burde ekskluderes ud fra en ansvarlighedsvinkel. Qatar og Egypten er eksempler på dette.

I særlige tilfælde tillader vores politik derfor, at vi kan undlade at ekskludere lande og selskaber, hvis eksklusionen vil have en uacceptabel negativ indvirkning på risikospredningen - eller hvor eksklusion vil påføre pensionskassen ekstraordinære og betydelige risici.

Læs mere om vores tilgang under "Menneskerettigheder" på side 23, og se listen over ekskluderede lande på side 44.

Ledelse & styring

Politikker, organisation og samarbejde.

AkademikerPensions tilgang til ansvarlighed hviler på forpligtelser i forhold til 'FN's mål for bæredygtig udvikling' og internationale aftaler/normer, som relaterer sig dertil. Det er dels helt overordnede forpligtelser til principper for bæredygtighed, dels mere specifikke forpligtelser til metoder relateret til særlige aktiviteter og/eller bæredygtighedstemaer.

Vores primære forpligtelser til bæredygtighed og ansvarlighed er:

- FN's Global Compact – principper for menneske- og arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.
- De FN-støttede principper for ansvarlige investeringer (PRI).
- FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv (UNGP).
- OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder.
- Paris-aftalens målsætninger for begrænsning af globale temperaturstigninger.

Politikker og standpunkter

Investeringsaktiviteter

Bæredygtighedshensyn er integreret i vores 'Investeringspolitik'. I forlængelse af 'Investeringspolitikken' præciserer 'Politik for ansvarlige investeringer' vores tilgang til ansvarlighed i vores investeringer.

Formålet med politikken er at sikre et højt risikojusteret afkast på et ansvarligt grundlag. 'Politik for ansvarlige investeringer' beskriver for alle typer af investeringer principper, prioriteringer, ansvarsfordeling og rutiner for de enkelte aktivklasser.

Politikkerne har vi suppleret med 'standpunkter', som i forhold til udvalgte temaer præciserer AkademikerPensions tilgang. Standpunkterne findes beskrevet i fem publikationer på vores hjemmeside og har fokus på:

- God selskabsledelse.
- Fossil energi.
- Ansvarlig skat.

- Konflikttramte områder.
- Investeringer i tobak.

Du finder vores standpunkter her:

www.akademikerpension.dk/om-os/presse/alle-publikationer/

Drifts- og medarbejderrelaterede aktiviteter

En mangfoldig arbejdsplads med lige muligheder for alle skaber værdi. Ikke bare for vores medarbejdere, men også for vores medlemmer. Relateret til vores medarbejdere og arbejdskultur har vi derfor en 'Ligestillingspolitik'. Formålet er fremme en inkluderende kultur og forebygge forskelsbehandling.

Organisation og ledelsesrutiner

Bæredygtighed er integreret i ledelse og i daglige aktiviteter på tværs af organisationen. Det indebærer, at vores organisering, ansvarsfordeling og daglige rutiner tilgodeser indsatsen, der skal til for, at vi kan nå vores mål, og for udvalgte aktiviteter og bæredygtighedstemaer findes tværororganisatoriske komitéer/udvalg og dedikerede rutiner. Integrationen indebærer, at alle organisationsniveauer spiller en rolle:

- **AkademikerPensions generalforsamling** præger, via bl.a. medlemsforslag og debat, vores prioritering af indsatsen.
- **Bestyrelsen** godkender de værdimæssige rammer, revision af politikker og fastlæggelse af målsætninger, herunder vores håndtering af risici- og muligheder i forbindelse med klimaforandringerne.
- **Forretningsledelsen** er på det strategiske plan involveret i bæredygtighedstemaerne, og er repræsenteret i alle komitéer og udvalg.
- **Tværororganisatoriske komitéer/udvalg** involverer forskellige kompetencer og har særlige bemyndigelser inden for veldefinerede ansvarsområder.
- **Afdelinger og teams** er på det operationelle plan involveret i bæredygtighed som en del af den daglige drift.

Tværgående komitéer/udvalg fungerer i relation til særskilte aktiviteter:

- Drifts- og medarbejderrelaterede aktiviteter
 - Samarbejdsudvalg
 - Arbejdsmiljøudvalg
 - Diversitetsudvalg
- Investeringsaktiviteter
 - Investeringskomité
 - Komité for ansvarlige investeringer

Intern og ekstern forvaltning

Vi investerer i de forskellige aktivklasser gennem både intern og ekstern forvaltning. Cirka 40 % af investeringerne er forvaltet internt, og 60 % eksternt. Her er det vigtigt at sikre et godt samarbejde med vores eksterne kapitalforvaltere, så vores politikker bliver efterlevet. Derfor har Investeringsafdelingen faste rutiner for at vurdere og gå i dialog med eksterne kapitalforvaltere.

For alle børsnoterede aktivklasser (ca. 85 % af investeringerne) har AkademikerPension alle investeringer i egne direkte kontrollerede værdidepoter også selvom de er forvaltet af en ekstern kapitalforvalter.

Vi investerer således ikke i fonde for så vidt angår børsnoterede investeringer. Det sikrer handlemuligheder i forhold til at yde aktivt ejerskab med stemmeafgivelse, direkte dialog med ledelserne, implementering af egne eksklusionslister med mere.

Investeringer i unoterede selskaber foregår overvejende gennem fonde og dertil knyttede kapitalforvaltere, og i den forbindelse følges en rutine for ansvarlig udvælgelse af fonde.

Investeringer i et klimaperspektiv

Vores tilgang, handlinger og resultater.

I 2015 underskrev 195 lande Paris-aftalen. Lande, der allerede har ratificeret eller ratificerer aftalen i fremtiden, forpligter sig at holde den globale opvarmning på "well below 2°C compared to pre-industrial levels" og bestrebe sig på at begrænse opvarmningen til 1,5 grader inden år 2100.

Disse tærskler blev valgt ud fra det destruktionsniveau, som vil følge med den globale opvarmning. Seneste rapport fra FN's klimapanel (IPCC) udkom i 2021 og gjorde klart, er risikoen forbundet med global opvarmning væsentligt lavere ved 1,5 end ved 2 grader. Verden er dog allerede faretruende tæt på at nå det niveau med en global opvarmning, der allerede er over 1 grad.

Bestræbelserne på kollektivt at nå målene i Paris-aftalen kræver hurtige og betydelige reduktioner i de globale udledninger. Det vil få konsekvenser for den globale økonomi og os som investorer.

Ambitioner

AkademikerPension støtter Paris-aftalens målsætninger og besluttede i 2016, at pensionskassens investeringsstrategi skal indrettes så den understøtter Paris-aftalens mål. Konkret er vores ambition er, at politikken skal understøtte 1,5 graders scenariet. Hensynet til klimarelaterede risici og muligheder er derfor en integreret del af vores politik og arbejde med ansvarlige investeringer. Understøttelse af Paris-aftalen indgår som en del af en række krav, som AkademikerPension stiller til sine investeringer. Det gælder både i forhold til at bidrage positivt til klimavenlige investeringer og eksklusioner af fossile selskaber.

Vi har egne indsatser på aktivt ejerskab på klimaområdet, men vi samarbejder også med andre investorer for at øge gennemslagskraften på klimaområdet over for selskaberne i porteføljen. Dette gør vi blandt andet gennem investorsamarbejdet Climate Action 100+ og gennem samarbejde med eksterne kapitalforvaltere.

Vores klimarelaterede mål

2025

- Reduktion af vores CO₂-udledninger med -26,8 % (ultimo 2024 sammenholdt med ultimo 2019).
- Investeringer svarende 15,3 % i vedvarende energi og andre klimarelaterede investeringer.

2030

- Vi vil have grønne investeringer svarende til 22,5 % i (cirka 50 mia. kroner).

2050

- Reduktion af CO₂-udledninger til netto-nul

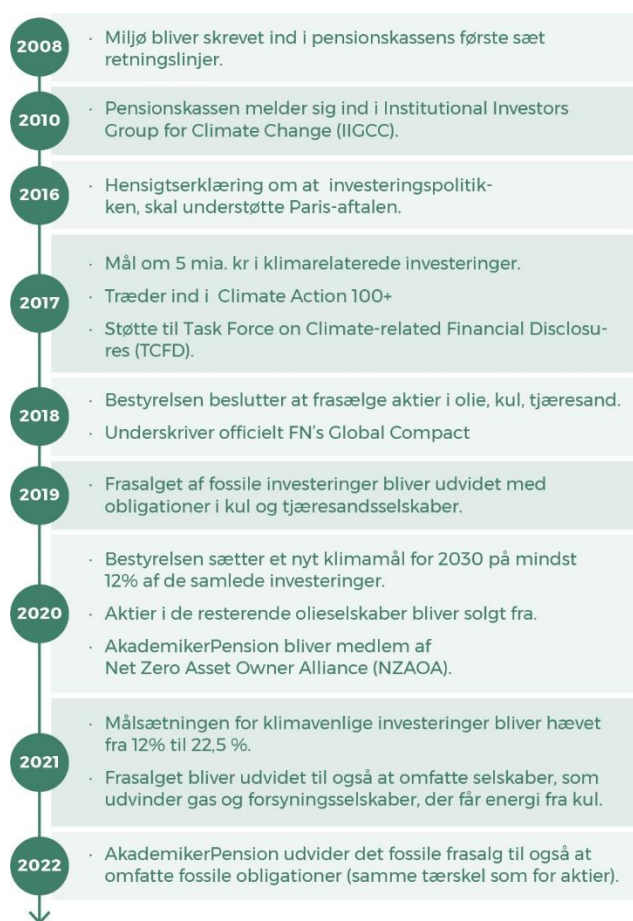
Højt afkast på et ansvarligt grundlag

Investeringsstrategien overordnede mål er at sikre vores medlemmer det størst mulige risikojusterede afkast på et ansvarligt grundlag. Vores erfaring er, at integration af klimarelaterede risici og muligheder samt andre ansvarligheds-hensyn styrker vores risikostyring, og understøtter vores arbejde med at skabe gode langsigtede risikojusterede afkast. Vi arbejder både med at reducere vores klimarelaterede finansielle risici og høste mulighederne for investeringer i transitionen mod et lav-emissionssamfund.

Klimaforandringerne repræsenterer en mellem-til langsigtet risiko med en kompleks påvirkning af vores investeringer. Vores strategi for at håndtere klimarelaterede risici og muligheder er derfor også mangefacetteret og indebærer bl.a. eksklusioner af investeringer, investeringer i grønne løsninger, dialog med selskaber om omstilling, partnerskaber og samarbejder med andre investorer, fremsendelse af klimarelaterede aktionærforslag, og afstemninger på klimarelaterede forslag på selskabers generalforsamlinger.

AkademikerPension er med i det FN-støttede klimainitiativ for investorer "UN-convened Net-Zero Asset Owner Alliance" og vi har i den forbindelse sat et videnskabsbaseret mål for reduktion af vores CO₂-udledninger for aktier og virksomhedsobligationer. Målet er sat på baggrund af 27 udvalgte klimascenarier fra IPCC, som alle ligger inden for de såkaldte P2 og P3-scenarierne. Medianreduktionen i de 27 scenarier er -26,8 % ultimo 2024 sammenholdt med basisåret ultimo 2019. Det er derfor vores 2025 reduktionsmål. Vi har samtidig et mål om, at vores investeringer skal være netto-klimaneutral senest i 2050 i tråd med målsætningen om max 1,5 graders global opvarmning.

Figur 1: Tidslinje for klimaindsats

Vi har et meget omfattende frasalg af investeringer relateret til fossil energi. Men vi har ikke kun fokus på, at frasælge det "sorte", og investerer derfor også aktivt i grønne investeringer. Vores mål for grønne investeringer er således næsten fordoblet fra 12 % til 22,5 %. Det svarer til, at vi i 2030 vil have grønne investeringer for næsten 50 mia. kroner. Frem til dette 2030-mål, har vi sat et delmål på 15,3 % for 2025. Aktuelt er vi oppe på 6,6 % pr. 31. december 2021, svarende til 10,1 mia. kroner. Vi har derfor fortsat en stor opgave foran os.

Hvornår er en investering grøn?

Det er komplekst at afgøre, hvornår en investering er grøn eller grøn nok. Det er relativt let og ukontroversielt at identificere grønne obligationer og grøn infrastruktur (vindmøller, solcelleparker mm.) i porteføljen, men de grønne børsnoterede aktier er mere komplekse. Her anvender vi data fra eksterne dataleverandører og eksperter, som søger at lægge sig tættest muligt op ad det kommende EU-regulativ for bæredygtighed og investering (den såkaldte "taksonomi" for grønne investeringer).

EU's taksonomi for bæredygtige aktiviteter

Vi venter fortsat på det endelige regelsæt for taksonomien, som på det seneste har været omgærdet af kontroverser, da der lægges op til at inkludere gas i en overgangsperiode og atomkraft.

Formålet med taksonomien er et fælles sprog og definitioner på tværs af EU og derved sikre gennemsigthed på markedet for grønne investeringer. EU-taksonomien er således et værktøj, der kan hjælpe investorer med at forstå, hvordan en investering eller økonomisk aktivitet er bæredygtig eller grøn, og den kan derved hjælpe investorer med at navigere i denne komplekse omstilling. Dette skulle gerne lede til mere og billigere kapital tilflyder den grønne omstilling.

AkademikerPension er af den opfattelse, at det havde været bedre ikke at inkludere gas og atomkraft i taksonomien, og ender disse energikilder med at blive inkluderet, så må vi eventuelt tilpasse vores brug af taksonomien så de fortsat ikke tælles med i vores opgørelse af de grønne investeringer.

Sådan gør vi

I mangel af bedre anvender vi aktuelt data, som søger at lægge sig tættest muligt op ad den kommende taksonomi, og vi tæller ikke eventuelle investeringer relateret til gas og atomkraft med i vores opgørelse af de grønne investeringer.

Meget simpelt fortalt har vi opgjort investeringerne efter, hvor stor denne grønne andel af deres omsætning er. Eksempelvis er vores to største grønne aktier Vestas og Ørsted, men vi tæller kun halvdel af Ørsted med, fordi selskabet ikke kun laver grøn energi.

Eksempler på grønne investeringer

Selskab	Markedsværdi af investeringer (DKK)	% andel grøn omsætning iht. MSCI	Beregnet grøn markedsværdi
SIEMENS GAMESA RENEWABLE ENERGY, S.A.	7.208.754	100 %	7.208.754
KLEPIERRE S.A.	10.757.471	100 %	10.757.471
ALFEN NV	17.136.750	100 %	17.136.750
FIRST SOLAR, INC.	23.105.028	100 %	23.105.028
XINYI SOLAR HOLDINGS LIMITED	43.980.656	100 %	43.980.656
VESTAS WIND SYSTEMS A/S	487.587.717	100 %	487.587.717
TESLA, INC.	22.534.174	99,99 %	22.531.921
NEOEN S.A.	3.150.387	99,77 %	3.143.141
SCATEC ASA	9.448.215	99,53 %	9.403.808
LONGI GREEN ENERGY TECHNOLOGY CO., LTD.	50.839.614	98,52 %	50.087.188
ØRSTED A/S	787.498.684	50,36 %	396.584.337

Strategi for frasalg af fossile selskaber

Vi har foretaget et omfattende frasalg af fossile investeringer. Formentlig blandt de mest omfattende i verden blandt større institutionelle investorer. Alle vores fossile frasalg bliver foretaget med omhu og grundige forudgående analyser, og de har alle til hensigt både at beskytte afkastet og samtidig understøtte arbejdet med ansvarlighed.

Det har været en proces, hvor de fossile frasalg løbende er blevet udviklet og udvidet i takt med den grønne omstillings fremdrift, og i takt med vi selv har høstet erfaringer og viden. Senest besluttede bestyrelsen i december 2021 at frasælge obligationer udstedt af olie- og gasselskaber, hvilket vil blive foretaget i løbet 2022.

På *produktionssiden* omfatter vores samlede fossile frasalg dermed alle aktier og obligationer udstedt af selskaber som beskæftiger sig med udvinding af kul, tjæresand, gas og olie, hvor disse tilsammen udgør mere end 25% af omsætningen og hvor selskabet ikke har en robust strategi for at komme på kurs med Paris-aftalens.

Ved udgangen af 2021 havde vi på den baggrund ekskluderet 384 selskaber relateret til produktion af fossil energi. Herunder alle de store olie- og gasselskaber, fx Shell, BP, TotalEnergis, ExxonMobil og Chevron. Dog har

vi undtaget to olie- og gasselskaber, som vi har på vores observationsliste, som vi redegør for nedenfor. Det er selskaberne ENI og Repsol. Her vurderer vi, at selskaberne er i færd med at omstille deres forretning til en Paris-kompatibel model. Derfor har de to selskaber fået et år mere til at demonstrere de nødvendige fremskridt.

Vi har også fokus på *forbrugssiden*, hvor vi inden for det seneste år har ekskluderet flere hundrede forsyningselskaber. Selskaber som producerer el og varme. De frasolgte selskaber var alle selskaber, som har et stort forbrug af kul - og det er netop kul, der er det presserende klimamæssige problem i denne sektor. Konkret ekskluderede vi selskaber, hvor mere end 25 procent % af energien kom fra kul, samt alle selskaber som enten konstruerer nye kulkraftværker eller udvider deres eksisterende kulkapacitet.

I takt med at den grønne omstilling sker vil vi løbende minimum en gang årligt forholde os til om der er behov for yderligere tiltag.

Observationsliste

De fossile selskaber bliver bedømt individuelt, og selv om et selskab som udgangspunkt overskrider vores fraslagskriterier, så kan vi beslutte at beholde investeringen og sætte selskabet under observation. Det er nemlig vigtigt, at de fossile selskaber bidrager til løsninger, frem for

at de fortsætter med at bidrage til problemet. Derfor vil AkademikerPension gerne fastholde investeringer i fossile selskaber, som demonstrerer en reel vilje og evne til at omstille deres forretningsmodel, så den er kompatibel med Paris-aftalens målsætninger. Det skal være bakket op af offentligt fremlagte konkrete strategier og mål, som bygger på anerkendte bæredygtige klimascenarier.

I vores analyse vurderer vi en række vigtige elementer af selskabets tilgang til omstillingen væk fra fossil energi, herunder:

- Den aktuelle forretningsmodel.
- Bedømmelser af selskabets håndtering af miljø og sociale forhold.
- Selskabets strategi og rapportering, herunder særligt i forhold til køb/frasalg af fossile reserver, investeringer i et fossile produktionsapparat og eventuelle investeringer i vedvarende energi.
- Ambitionsniveau og kommunikation fra ledelsen i forhold til omstillingen og hvad den indebærer, herunder om ledelsesvederlag betinges af faktorer, som bidrager positivt til omstillingen.
- Om selskaberne deltager i lobby-aktiviteter, der modarbejder Paris-aftalen.

Endnu har vi til gode at konkludere, at et eneste olie-/gasselskab er i mål med sin transition, men ved udgangen af 2021 havde vi som tidligere nævnt to olie- og gasselskaber på observationslisten, som derudover også omfatter seks forsyningsselskaber. I alt er således følgende 8 selskaber på listen: ENI, Repsol, AES, Allerte, Consumers Energy, Fortis, Northwestern Corporation og RWE. Selskaberne har altså endnu ikke Paris-kompatible forretningsmodeller, men vurderes at være i færd med at omstille deres forretning. Selskaberne vurderes én gang årligt, mens vi følger løbende med i udviklingen hos hvert enkelt selskab.

Du kan læse vores vurdering af selskabet Repsol her:

https://akademikerpension.dk/media/5mmlz5nr/repsol_23-02-22.pdf

CO₂-udledninger fra investeringerne

Vi offentliggør årligt et overblik over udviklingen i AkademikerPensions samlede CO₂-udledninger via vores investeringer - også kaldet "carbon footprint". Et carbon footprint var en af de første målemetoder, der blev anbefalet af TCFD, som vi har bakket op om siden 2017.

AkademikerPension har benyttet data fra MSCI til at udregne vores carbon footprint. De samlede udledninger

Samlede CO₂-udledning på scope 1 & 2 (carbon footprint)

Aktier, virksomhedsobligationer og direkte ejede ejendomme

	2018	2019	2020	2021	Mål for 2025
1. Værdien af børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer og direkte ejede ejendomme (andel af total AUM)	USD 8,1 mia. (48 %)	USD 9,1 mia. (48 %)	USD 10,5 mia. (46 %)	USD 11,6 mia. (49 %)	
2. Totale CO ₂ -udledninger (tons CO ₂ e)	1.147.013	1.226.744	1.119.492	1.057.730	897.976 (-26,8 %)
- heraf aktier (tons CO ₂ e)	442.345	374.190	337.867	265.229	
- heraf virksomhedsobligationer (tons CO ₂ e)	704.668	852.234	781.305	792.152	
- heraf direkte ejede ejendomme (tons CO ₂ e)	-	320	320	348	
3. CO ₂ -udledninger pr. million USD investeret (tons CO ₂ e)	141	134	107	92	
4. Vægtet gennemsnit for CO ₂ -intensitet i virksomheder i porteføljen (tons CO ₂ e/million USD-omsætning)	307	330	290	284	
5. CO ₂ udledning per medlem (tons CO ₂ e)	8,7	8,9	7,7	7,0	

Læs mere om opgørelsesmetoden på side 16 i Årsrapport 2021.

er et væsentligt parameter, når vi taler om klimascenarier for klodens globale opvarmning, da klimascenarier er modelleret med antagelser om, hvor meget CO₂, der kan udledes totalt, hvis vi skal holde temperaturen på 1,5 grader. Kun ved at kende udgangspunktet for vores udledninger, og sætte mål for den fremtidige udvikling i disse, kan vi vide om den samlede portefølje er på rette kurs i forhold til Paris-aftalens mål.

Også det vægtede gennemsnit for CO₂-intensitet (række 4 i tabellen på side 15), som er anbefalet af TCFD, giver indblik i vores porteføljes eksponering mod CO₂-intense selskaber, og dermed vores eksponering mod klimarelaterede finansielle risici. Parameteren sætter udledningen i relation til selskabernes omsætning, og selskaber med en høj intensitet har – alt andet lige – større klima-

risici. Vi har i dag CO₂-tal for 49% af værdien af vores samlede investeringer, men arbejder på at kunne vise tal for alle investeringer.

Udvikling

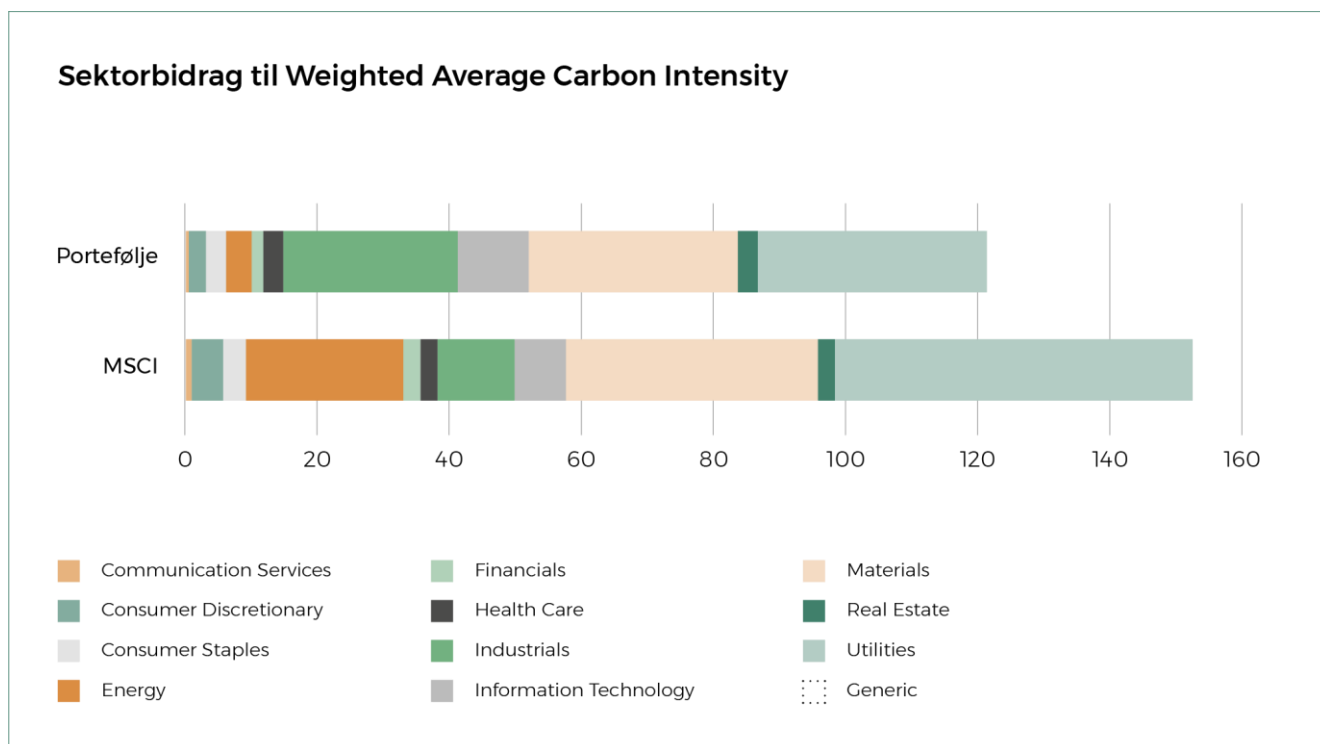
Selvom vores formue under forvaltning er steget, er de samlede udledninger fra investeringerne faldet i samme periode. Siden 2019, som er vores basisår for udregning af vores mål for reduktion af udledninger, er vores totale udledninger faldet med 13,8 % fra 2019-2021 (række 2) og CO₂-intensitet er faldet med 13,9 % (række 4 i tabellen). Udledningen pr. medlem er faldet med ca. 1 ton CO₂ årligt, fra 8,9 til 7,0 tons. Det svarer til en besparelse på udledninger på ca. en 17 timers flyrute eller produktion af over en halv million kartofler.

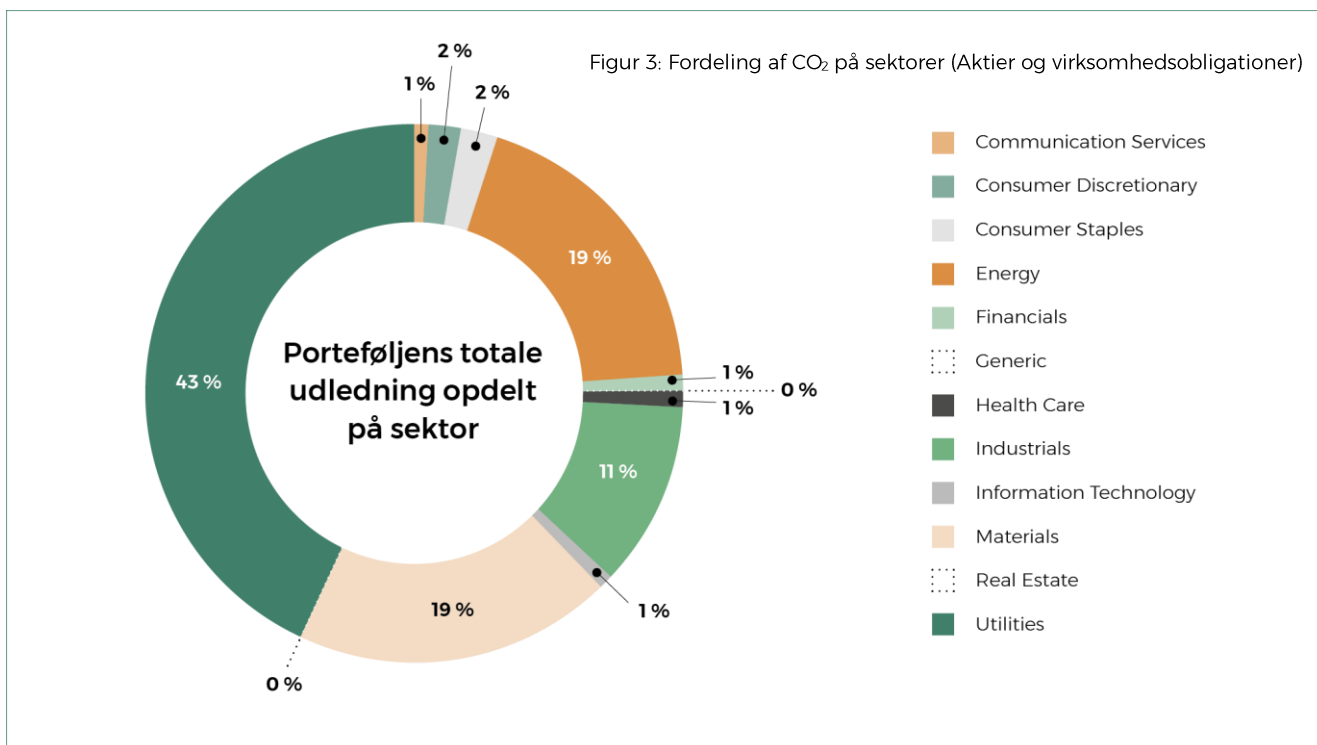
Fordeling af CO₂-udledninger på sektorer

I de følgende afsnit udfolder vi, hvordan forskellige sektorer bidrager til vores samlede CO₂-udledninger. Figur 2 viser fordelingen af CO₂-intensiteten for vores aktieportefølje, og sætter denne op imod CO₂-intensiteten i det samlede aktiemarked, her repræsenteret ved AkademikerPension aktiebenchmark - det såkaldte "MSCI World" indeks. Den væsentligste årsag til, at AkademikerPension har en lavere CO₂-intensitet fra energi, at vi har reduceret bidraget fra energisektoren markant med vores fossile frasalg.

For at imødegå risici for afkastet og for klimaet gør vi en særlig indsats for at få de største udledere i verden til at rette ind efter Paris-aftalens mål, og her hjælper CO₂-intensiteten til at identificere disse. Vi presser vi på sammen med andre investorer for at få selskaberne til at blive klimaneutrale senest i 2050 (se senere).

Figur 2: CO₂-intensitet for aktier

For at dykke mere ned i CO₂-udlederne i AkademikerPensions aktie- og obligationsportefølje, kan man i figur 3 få et overblik over porteføljens udledninger fordelt på sektorer, opgjort pr. 31. december 2021.

Af figur 3 fremgår det, at de mest udledende sektorer i vores portefølje er "Utilities", "Materials" og "Energy", som tilsammen står for 81 % af udledningen fra porteføljens. Den absolutte mest udledende sektor er "Utilities". Utilities er forsyningsselskaber, for eksempel inden for elektricitet-, gas-, eller vandforsyning. Sektoren kan også omfatte forsyningsselskaber, der beskæftiger sig med produktion og distribution af elektricitet fra vedvarende energikilder. Sektoren utilities står for 43 % af udledningerne.

I 2021 besluttede bestyrelsen i AkademikerPension at frasælge forsyningsselskaber, hvor mere end 25 % af selskabets energimix hidrører fra termisk kul eller som involverer sig i konstruktion af nye kulkraftværker eller udvidelser af eksisterende kulkapacitet. Selskaberne er solgt fra pr. 31. januar 2022, men de fleste af selskaber er stadig med i figuren da den er opgjort per 31. december 2021. Vi forventer derfor et markant fald i udledningerne, som følge af frasalget.

Sektoren "Materials" omfatter virksomheder, der fremstiller kemikalier, byggematerialer såsom cement, glas, papir, emballageprodukter samt metaller, mineraler og nogle mineselskaber.

Sektoren "Energy" omfatter virksomheder, der beskæftiger sig med efterforskning og produktion af fossile

brændstoffer, raffinering og markedsføring, samt opbevaring og transport af olie, gas, kul og andre brændsler. Sektoren omfatter også selskaber, der leverer udstyr og services til sektoren. Som tidligere nævnt er det fossile frasalget løbende blevet udvidet siden 2018, og senest med en beslutning om at frasælge fossile virksomhedsobligationer. Langt den overvejende del af vores udledninger fra "Energy" kommer fra disse obligationer, som ultimo 2021 fortsat var i porteføljens. De vil blive frasolgt inden udgangen af 2022.

Selskaber i højudledende sektorer

Ud af de enkelte sektorer er der enkelte selskaber, der er de største bidragsydere til sektorfordelingen af vores porteføljens udledere. Analysen af selskaberne tager udgangspunkt i det vægtede gennemsnit for carbon-intensitet på selskabsniveau (vist på aggregeret basis som det 4. datapunkt i tabellen ovenfor).

I "Utilities"-sektoren drejer det sig især om det sydafrikanske forsyningsselskab Eskom, det amerikanske forsyningsselskab Vistra Operations og det amerikanske NextEra Energy. For både Eskom og Vistra gør det sig gældende, at de var i porteføljens på skæringsdatoen for data til denne rapport (31. december 2021), men at de siden er blevet ekskluderet. NextEra bliver dog ikke ekskluderet, da selskabet har en meget lille andel kul i sit energimix, pt 2 % og det er faldende. Selskabet falder dermed under vores tærskelværdi på 25 %. Selskabet har dog fortsat en relativ stor andel af gas i sit energimix,

men er omvendt godt i gang med at udbygge sin allerede pæne andel af grøn energi. Samlet set er det vores vurdering, at selskabet er på rette kurs.

I "Materials"-sektoren er vores investering i Linde Plc og UltraTech Cement Ltd. de største bidragsydere til sektorens udledning. De to selskaber er ikke i betragtning til eksklusion, da de sektormæssigt falder udenfor vores aktuelle afgrænsning af det fossile frasalg. Linde Plc er en tysk virksomhed, der beskæftiger sig med industrigasser og medicinsk gas. Industrigasser bruges i en lang række industrielle virksomheder og kan omfatte alt fra gas til procesanlæg til flaskegas, der bl.a. anvendes inden for sundheds-, maskine- og fødevarerindustrien. UltraTech Cement er et indisk cementfirma baseret i Mumbai. Global cementproduktion anslås at bidrage til ca. 8 % af verdens totale CO₂-udledninger. Derfor er der behov for en reduktion af udledninger netop i forhold til cement. UltraTech har i 2021 opgivet nye og mere ambitiøse reduktionsmål for sine udledninger, og vi følger med i selskabets efterlevelse af disse mål.

I "Energy"-sektoren er det særligt vores obligationsinvesteringer, der bidrager til sektorens udledninger. Her er det bl.a. obligationsinvesteringerne i selskaberne, Petroleos Mexicanos og Occidental Petroleum Corp. Som nævnt er vi for nu også i gang med at implementere et frasalg af vores obligationer i olie- og gasselskaber. Vi forventer derfor, at fordelingen af udledninger vil se meget anderledes, når de bliver opgjort igen ultimo 2022.

De mest udledende selskaber målt på CO₂

Kigger man i stedet på vores investeringer ud fra selskabernes totale carbon footprint (dvs. udledningen på

vegne af alle investorer, og ikke kun vores andel af udledningerne), så domineres listen ikke overraskende af olie- og gasselskaber og forsyningselskaber:

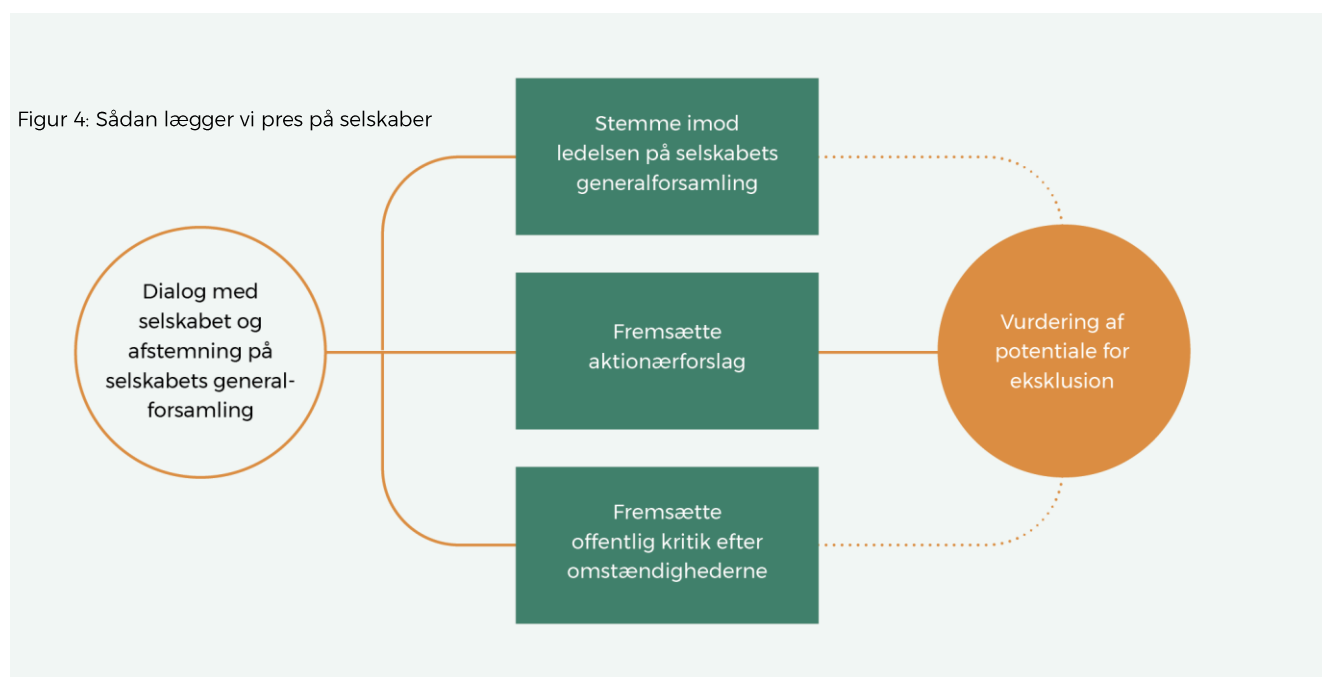
- Petroleos Mexicanos
- Eskom Holdings
- Ecopetrol SA
- Gazprom PJSC
- Occidental Petroleum Corp.
- Vistra Operations
- A.P. Møller-Mærsk
- Pertamina Persero PT
- Siemens Energy AG
- KazMunayGas National Co.

For de fleste af de ovennævnte investeringer har vi allerede frasolgt aktierne, men endnu ikke obligationerne. Det sker i løbet af 2022. Med på listen er desuden flere forsyningselskaber, som er frasolgt primo 2022. Listen vil derfor se anderledes ud ved næste års rapportering, og forventeligt vil der kun være to gengangere.

Vi presser selskaber til grøn omstilling

Aktivt ejerskab er et af AkademikerPensions vigtigste værktøjer til at påvirke selskaber til større ansvarlighed. De selskaber, vi investerer i, har stor betydning for samfundsudviklingen og med det følger et stort ansvar. Vi går derfor i dialog og stemmer på selskabernes generalforsamlinger for at presse på for, at selskaberne bidrager til den grønne omstilling. Dialoger og stemmeafgivelse er en måde at udøve vores formelle rettigheder som aktionær og bruge vores indflydelse.

På klimaområdet har vi de seneste år benyttet aktivt ejerskab, som er illustreret i figur 4.

Hvis et selskab overtræder AkademikerPensions politik eller foretager dispositioner, der ikke skønnes at fremme langsigtet værdiskabelse, vil vi gennem aktivt ejerskab forsøge at få selskabet til at rette op. Vi prioriterer ligeledes at gå i dialog med en lang række selskaber for at fremme god selskabsledelse, herunder ansvarlig og bæredygtig virksomhedsadfærd.

Eskalering kan i begge tilfælde foretages. Her vil vi typisk starte med en dialog med selskabet, og kan sidenhen vælge at stemme imod ledelsen på selskabets generalforsamling. Vi kan også vælge at fremsætte aktionærforslag og/eller offentlig kritik efter omstændighederne. Vi foretager en konkret vurdering af, hvorvidt der forventes at være proportionalitet mellem de resurser en dialog vil kræve, og de resultater, som dialogen forventes at munde ud i. Alternativt kan vi skride til eksklusion.

Vi har i 2021 været i dialog med 148 selskaber om klima og miljø via vores samarbejdspartner EOS at Federated Hermes (EOS) og sendt årsbrev til alle danske selskaber i vores portefølje vedrørende behovet for at rette ind efter Paris-aftalens mål og rapportere om håndteringen af klimarelaterede risici og muligheder til investorerne.

Læs mere om vores aktive ejerskab under "Data & Rapportering" på side 35.

Samarbejde med andre investorer

AkademikerPension samarbejder med andre investorer for at øge sin gennemslagskraft over for selskaberne i porteføljen. Det foregår bl.a. gennem investorinitiativet Climate Action 100+, som er et globalt investorinitiativ, der forsøger at få de største børsnoterede selskaber, som udleder mest CO₂, til at reducere deres udledninger. Vi leder dialogen med Mærsk under initiativet sammen med EOS. Vi har et godt samarbejde med EOS, da organisationen også står for en del af dialogerne med udenlandske selskaber på vegne af AkademikerPension og en lang række andre investorer. EOS har lang erfaring og dygtige specialister inden for blandt andet klima, og vi har større gennemslagskraft, når vi samarbejder med andre investorer og organisationer.

Vi samarbejder desuden om klimarelaterede emner under Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), hvor vi blandt andet deltager i arbejdsgrupper og i PRI, hvor vi blandt andet har sendt breve til verdens regeringer om støtte til bindende klimalovgivning og reformer forud for COP26. Vi er også medlem af den internationale sammenslutning af investorer, UN-Convened Net-Zero Asset Owner Alliance, som arbejder for at omstille investeringsporteføljer til nul CO₂-udledninger senest i år 2050.

Til kamp mod skadelig klimalobby

Vi lægger pres på de selskaber, der modarbejder Paris-

aftalen direkte eller igennem interesseorganisationer. Vi mener, det er vigtigt at have dialogen omkring klimarelateret lobbyarbejde, da vores investeringer ikke må hindre, at der fra politisk side bliver etableret de nødvendige rammebetingelser for den grønne omstilling. Vi har over en længere årrække arbejdet med imod klimaskadelige lobbyaktiviteter i de selskaber, vi investerer i.

Vi er med i IIGCC's arbejdsgruppe for klimarelateret lobbyarbejde. Arbejdsgruppen fremsætter en række principper og forventninger til selskabers lobbyaktiviteter. Principperne er klare forventninger om, at selskaber skal arbejde positivt for Paris-aftalen, have robust ledelse og styring af selskabers indirekte og direkte politiske indvirkning, søge at påvirke de organisationer, som selskaberne er medlemmer af, eller melde sig ud, hvis der er uoverensstemmelse mellem selskabets og organisationens holdning til klimaforandringerne. Selskaberne skal slutteligt også være transparente om deres påvirkning, både af den offentlige debat omkring klima, men også dets medlemskaber i organisationer, der ikke arbejder positivt for bindende klimalovgivning. Klimalobby er desuden en integreret del af vores vurdering af, om et selskab er Paris-kompatibelt.

Vi har i 2021 været i dialog med række selskaber om klimarelaterede lobbyaktiviteter og stemt på 11 aktionærforslag om emnet. Vi har blandt andet stemt på forslag om rapportering om klimarapporteret lobbyarbejde hos Walt Disney, Amazon og Microsoft.

Toyota

I 2021 har vi været i dialog med Toyota omkring selskabets lobbyaktiviteter. Selskabet har over en årrække modarbejdet politiske forsøg på at stille skrappe krav til grøn omstilling hos bilfabrikanterne. I 2021 ledte vi sammen med en gruppe investorer, en dialog med selskabet, hvor vi var parate til at fremsætte aktionærforslag på selskabets generalforsamling om lobbyaktiviteter. Efter lange forhandlinger, endte selskabet med at love at bakke op om Paris-aftalens implementering, når selskabet laver lobbyarbejde direkte eller gennem erhvervsorganisationer.

Over sommeren og efteråret har vi været i dialog med Toyota om at udfærdige en lobbyrapport, hvor selskabet gennemgår dets lobbyarbejde, og hvad selskabet vil gøre ved eventuelle afvigelser for holdninger på klimaområdet. Rapporten udkom i slutningen af december 2021, og efterlader desværre noget at ønske. Vi vil derfor tage stilling til, om det aktive ejerskab skal eskaleres yderligere i 2022.

Mærsk

Vi leder dialogen med Mærsk under investorinitiativet Climate Action 100+, sammen med en anden investor.

Vi har de seneste år talt på selskabets generalforsamlinger og rost Mærsk for at have forpligtet sig i forhold til Paris-aftalen og at have sat ambitiøse mål, som skal føre til CO₂-neutral drift senest i 2050. I 2021 offentliggjorde Climate Action 100+ deres Net Zero Company Benchmark, hvori der findes en vurdering af en lang række selskabers – inklusive Mærsk's – håndtering af klimadagsordenen.

Vores møder med Mærsk i 2021 har taget særligt udgangspunkt i rapportering om selskabets klimapolitiske indflydelse, som vi også tidligere har talt til på selskabets generalforsamlinger. Mærsk scorer dårligt på benchmarkets parameter for lobby. Det mener vi ikke afspejler Mærsk tilgang til klimaforandringerne, men skal ses som et udtryk for, at selskabet endnu ikke rapporterer fyldestgørende på emnet. Vi er derfor i dialog med Mærsk om at kunne forbedre sin score i benchmarket og udkomme med en redegørelse, der reflekterer selskabets ambition på klimaområdet.

Vi presser på for kuludfasning

Vi har vedtaget eksklusioner om termisk kul, men ønsker stadig at påvirke selskaber, der har kul i deres forsyningskæder, leverer udstyr eller understøtter kul direkte eller indirekte, fx gennem finansiering til at implementere planer, der er forenelige med Paris-aftalen. I løbet af 2021 har vi haft en række dialoger om emnet.

HSBC

Sammen med en række andre investorer fremlagde AkademikerPension et aktionærforslag til banken, HSBC, om at stoppe udlån til kulkraft, som går imod Paris-aftalens målsætning om at holde temperaturstigningen på under 1,5 grader. Efter længere forhandlinger i foråret 2021, blev vi enige med banken om et aktionærforslag, som banken valgte selv at sætte og dermed forpligtigede HSBC sig til at iværksætte en plan for bankens ud-fasning af finansieringen af fossile projekter.

Bankens plan for kuludfasning udkom i december 2021 og vi fortsætter dialogen, både med banken og investorgruppen. Vi vurderer, at planen er et væsentligt skridt frem, men stadig har en række svagheder i forhold til at understøtte målene i Paris-aftalen. Vi vil fortsætte dialogen med banken i 2022.

Samsung, Mitsubishi Corporation med flere

AkademikerPension valgte i oktober 2020 at fremsætte offentlig kritik af det sydkoreanske konglomerat, Samsung, der bl.a. omfatter selskabet Samsung C&T, da selskabet havde forpligtet sig til at bidrage med bl.a. ingeniør- og konstruktionsarbejde ved opførelsen af et kontroversielt nyt kulkraftværk i Vietnam, "Vung Ang 2"-projektet. I AkademikerPension har vi fokus på dette projekt, da støtte til nye kulkraftværker ikke er foreneligt

med Paris-aftalens målsætninger, som også understreges ved behovet for udfasning af kul som fossilt brændstof.

Sammen med mere end 20 andre investorer sendte vi desuden et brev til Samsung og de mere end 10 andre selskaber involveret i Vung Ang 2. Vi opfordrede dem til at trække sig fra projektet og til at forpligte sig til ikke længere at deltage i opførelsen af nye kulkraftværker. Iblandt reaktionerne på dette brev modtog investorkoalitionen den 27. oktober 2020 en melding Samsung C&T om, at dens bestyrelse havde vedtaget helt at trække sig fra kulindustrien. Selskabet har ved samme lejlighed understreget, at dette bl.a. skyldes det pres, som er kommet fra investorer. Koalitionen har i starten af 2021 fastholdt sit fokus på selskaberne i Vung Ang 2-projektet, og AkademikerPension har derfor senest været med til at presse Mitsubishi Corp. og Mitsubishi UFJ Financial Group (MUFG) til at opgive finansiering af nye kulprojekter, herunder Vung Ang 2, under selskabets møde med investorkoalitionen i februar 2021. Selskabet annoncerede i den forbindelse, at det trækker sig fra et andet kontroversielt kulprojekt (Vinh Tan 3), men desværre fastholder sin involvering i Vung Ang 2.

Investorkoalitionen udøver også et pres på selskaber, som overvejer at tilslutte sig Vung Ang 2-projektet, bl.a. fordi det kan have en vigtig afsmittende effekt, hvis de involverede selskaber oplever, at deres potentielle samarbejdspartnere anerkender risiciene. AkademikerPension har derfor i marts 2021 også tilsluttet sig koalitionsbrev til Shikoku Electric, der overvejede at indgå i Vung Ang 2-projektet. Brevet understregede de klimarisici, man anser for forbundne til det konkrete projekt såvel som til nye kulprojekter generelt, og opfordrede Shikoku Electric til at undgå finansiering af begge dele. Derfor kommenterede AkademikerPension igen offentligt på Samsung-konglomeratet i oktober 2021. Den offentlige kritik kom efter en vurdering af Samsungs initiativer for grøn omstilling og opfordrede Samsung til at omfavne dets egen miljømæssige ambition om at implementere en 100 % vedvarende energipolitik. Samsungs vedvarende energipolitikker bør ikke kun gælde udvalgte markeder, men alle selskabets markeder for at leve op til de stigende forventninger om håndtering af klimakrisen. Ud af Koreas fire største selskaber er Samsung det eneste, som ikke har tilmeldt sig samarbejdet Renewable Energy 100 (RE100), som er et globalt initiativ for at omlægge energiforbruget til vedvarende energi. Vi vil fortsætte dialogen i samarbejde med andre investorer i 2022.

Miljø & natur

Ansvarlige investeringer gennem aktivt ejerskab.

Det er vores vurdering, at natur- og miljørelaterede temaer som skovrydning, overfiskning, havforurening osv. i stigende grad er væsentlige i et samfundsperspektiv såvel som i et markeds- og investeringsperspektiv. Problemstillingerne vedrører de helt grundlæggende forudsætninger for bæredygtig udvikling, og der er tætte koblinger til økonomisk set betydningsfulde sektorer som landbrug og fødevarer. Desuden er tab af biodiversitet tæt forbundet med klimaforandringer.

Ambitioner

Vi ønsker at markere en klar position i forhold til natur og miljø, og vi sætter gerne temaet på dagsordenen, ikke mindst i vores dialog og samarbejde med selskaber, som vi er investerede i. Sideløbende vil vi sammen med andre institutionelle investorer appellere til, at internationale organisationer og regeringer øger indsatsen for at skabe politisk klarhed. Af AkademikerPensions 'Politik for ansvarlige investeringer' fremgår det, at vi ikke accepterer, at selskaber forårsager unødigt eller alvorlig og langsigtet skade på miljøet, herunder biodiversitet og klima.

Mål

Vores mål er over tid at nedbringe antallet af selskaber, der påvirker miljøet negativt, herunder natur og biodiversitet. Det gør vi gennem analyse, aktivt ejerskab over for selskaber og løbende stillingtagen til investeringerne. Et delmål er at få bedre data til rådighed for vores analyse. Med afsæt i vores årsbrev til alle danske selskaber i vores portefølje, er det målet at indlede en struktureret dialog om natur og biodiversitet med udvalgte danske selskaber i 2022. Du kan finde vores årsbrev her: akademikerpension.dk/media/15kjml02/engagement-letter-2022.pdf

Aktiviteter og fremdrift i 2021

AkademikerPension var i 2020 medunderskriver på "Investor Statement on Biodiversity" – en appel til blandt andre regeringer og videnskab om at tilvejebringe data/information, som investorer kan lægge til grund for

en helhedsorienteret integration af viden om natur og biodiversitet i investeringsbeslutninger.

Vi følger nøje FN's bestræbelser på at begrænse tab af biodiversitet rundt om i verden, og der er nye internationale aftaler på vej. Sideløbende arbejder flere offentlige og private aktører på vejledninger og ledelsesværktøjer – herunder arbejdet, som foregår i Taskforce on Nature-Related Financial Disclosures (TNFD). Vi deltager selv i et samarbejde mellem pensionselskaber og WWF om investeringsmæssige risici relateret til biodiversitet og havmiljø.

Vi er løbende i dialog med selskaber om væsentligheden af natur og biodiversitet. Dialogen foregår enten direkte med selskaberne, gennem kapitalforvaltere eller gennem vores samarbejdspartner EOS.

Via EOS har AkademikerPension i 2021 været i dialog med 17 selskaber om pres på natur og biodiversitet, for eksempel relateret til skovrydning. EOS udviklede i 2020 deres egen tilgang til temaet, og udgav "Our commitment to Nature", der fokuserer på beskyttelsen af biodiversitet. Dokumentet kan læses her: www.hermes-investment.com/dk/eos-insight/eos/our-commitment-to-nature

Sammen med en række andre aktører har vi været i direkte dialog med JBS, som er den største kødproducent i verden om klimaforandringer og skovrydning – en dialog som fortsættes. Desuden har vi dialoger med en række banker om finansiering af bl.a. aktiviteter med negative konsekvenser for natur og miljø.

I nogle tilfælde har vi bragt emnet op på politiske niveau. Et eksempel er, at vi i 2020, sammen med en række andre finansielle institutioner, med et åbent brev indledte en dialog med regering og myndigheder i Brasilien om skovrydning. Dialogen fortsatte i 2021, bl.a. med et møde med den brasilianske ambassadør i Danmark, og er i øvrigt blevet udvidet til at omfatte flere lande.

Menneske- & arbejdstagerrettigheder

En prioriteret indsats med væsentlige resultater.

Ambitioner

Respekten for menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder er essentiel i kampen for at skabe retfærdige og velfungerende samfund. Derfor er de også en del af FN's verdensmål. Som pensionskasse og ansvarlig investor tager AkademikerPension udgangspunkt i de internationale retningslinjer og normer, når vi skal tage stilling til en given sag.

AkademikerPensions arbejde med ansvarlige investeringer fokuserer både på at minimere eller helt undgå negative indvirkninger på menneskerettighederne, herunder arbejdstagerrettighederne, og på at fremme positive indvirkninger.

De menneskeretlige udfordringer er blevet forværret i de sidste år på grund af den verdensomspændende pandemi. Fattigdom, tvangsarbejde og diskrimination er blevet mere udbredt, og retten til bl.a. uddannelse, privatliv og retssikkerhed er udfordret. Det er derfor ekstra relevant, at investorer og virksomheder sikrer, at de ikke forårsager, bidrager til eller er forbundet med negative indvirkninger på menneskerettighederne.

Politik og vision

De internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, som alle virksomheder skal leve op til, definerer hvad virksomheder bør gøre for at undgå og håndtere negative indvirkninger på menneskerettighederne. FN's Global Compacts 10 principper, som vi har tiltrådt, beskriver ligeledes, hvad disse krav går ud på. Det er en grundlæggende forventning til alle virksomheder og investorer, at de respekterer og arbejder struktureret med menneskerettigheder. Denne proces kaldes for due diligence for menneskerettigheder.

En prioriteret indsats

Vi vurderer, at veldrevne selskaber, der opfører sig ansvarligt, også giver det højeste afkast på lang sigt. Men verden er ikke perfekt, og investeringer på et globalt

AkademikerPensions due diligence

For AkademikerPension indebærer en due diligence proces, at:

- Vi følger en politik for ansvarlige investeringer.
- Vi implementerer processer for identificering og prioritering af potentielle negative indvirkninger.
- Vi har processer for at håndtere aktuelle negative indvirkninger.
- Vi kommunikerer og rapporterer om indsatser og resultater for ansvarlige investeringer.

I AkademikerPension har vi beskrevet vores due diligence proces og vores arbejde med ansvarlige investeringer i [Politik for ansvarlige investeringer](#). Den opdaterer vi hvert år. Vores ambition er høj, og de krav, som vi stiller til egne investeringsprocesser og beslutninger, gælder selvfølgelig også for vores kapitalforvaltere og de selskaber, som vi investerer i.

marked rummer udfordringer – også på menneskerettighedsområdet. Generelt har virksomhederne på det globale marked ikke tilstrækkelige værn og politikker på plads til at sikre, at der ikke sker krænkelse af menneskerettighederne. Det gælder især i deres værdikæder. Som investor vil det derfor aldrig være praktisk muligt at fange alle udfordringer.

AkademikerPension har en bred portefølje med global rækkevidde, og det er komplekst at monitorere de mulige negative påvirkninger.

I overensstemmelse med de internationale retningslinjer foretager vi derfor en risikobaseret prioritering og fokusering af vores indsats som aktiv ejer.

Mål

I AkademikerPension er vores mål for menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder:

Generelt

- Investeringerne må ikke overtræde principperne i FN's Global Compact, Paris-aftalen, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder eller FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv (UNGP).

Retningslinjer fra FN & OECD

[FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv](#)

[OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder](#)

Menneskerettigheder specifikt

- Investeringerne skal undgå at forårsage eller bidrage til negative indvirkninger på menneskerettighederne.
- Investeringerne skal søge at stoppe og/eller afbøde negative indvirkninger på menneskerettighederne, som de måtte være direkte forbundet til.
- Investeringerne skal også i væbnede konfliktsituationer og konfliktområder leve op til virksomheders ansvar for at respektere menneskerettighederne, herunder:
 - Agere med nødvendig omhu, passende til kontekstens udfordringer.
 - Respektere standarderne i den internationale humanitære folkeret.

Arbejdstagerrettigheder

- Investeringerne skal ikke forårsage, bidrage til eller passivt være direkte forbundet til:
 - Krænkelser af den frie forenings- og organisationsret.
 - Arbejds- og ansættelsesforhold, som foregår under tvang.
 - Ulovligt børnearbejde.
 - Arbejds- og ansættelsesforhold, hvor diskrimination finder sted.
 - Manglende sikkerhed, sundhed og ringe arbejdsmiljøforhold på arbejdspladser.

For at opnå vores mål anvender vi en række værktøjer, som bl.a. omfatter regelmæssige screeninger af investeringsuniverset, dialog med udvalgte selskaber og eksklusion.

Aktiviteter i 2021

I 2021 har AkademikerPension været i dialog med 157 selskaber om menneskerettigheder via samarbejdspartneren EOS. Vores samarbejdspartner koordinerer indsatsen og agerer på vegne af mange institutionelle investorer verden over, og på den måde får vi også mere

gennemslagskraft. Vi har derudover på eget initiativ været direkte i dialog med en række selskaber om bl.a. arbejdstagerrettigheder i selskabernes værdikæder.

Dialoger med selskaber

Som en del af AkademikerPensions aktive ejerskab indgår vi hvert år i dialog med selskaber. Både for at klarlægge vores forventninger til selskaberne og for at hjælpe selskaberne med at udvikle sig i en mere ansvarlig retning.

Her er nogle eksempler på dialoger:

FLSmidth

I 2021 indledte vi en dialog med FLSmidth om selskabets relationer til de meget kritisable forhold for migrantarbejdere i Qatar. Det handler om, at FLSmidth har været underleverandør til de omfattende byggeaktiviteter, som er forberedelse til fodbold-VM i 2022.

Carlsberg

Vi har også været i dialog med Carlsberg på baggrund af resultaterne fra en benchmark-rapport fra Corporate Human Rights Benchmark, som indeholdt en vurdering af Carlsbergs tilgang til menneskerettighederne. Rapporten viste, at Carlsberg havde fået et meget dårligt resultat i forhold til 'due diligence' – altså processen for den grundlæggende identifikation og håndtering af problemområder i forhold til menneskerettigheder.

Wizz Air

I 2021 har AkademikerPension været i dialog med det ungarske lavprisyflyselskab Wizz Air om selskabets praksis i forhold til arbejdstagerrettighederne. Wizz Air har i en årrække udvist stor modstand over for deres ansattes ret til at organisere sig i fagforeninger og til kollektive forhandlinger. Da Wizz Air ikke var villige til at ændre praksis og sikre de ansattes arbejdstagerrettigheder, har AkademikerPension valgt at ekskludere selskabet.

Eksklusion af selskaber

I 2021 har AkademikerPension igen set sig nødsaget til at ekskludere en række selskaber på grund af selskabernes negative indvirkninger på menneskerettighederne og arbejdstagerrettighederne.

Vi har desuden ekskluderet en række selskaber på grund af deres relation til kontroversielle våben. Baggrunden herfor er, at vores investeringer ikke skal bidrage til aktiviteter forbundet med antipersonelle landminer, klyngeammunition, atomvåben, biologiske våben eller kemiske våben. Ved overtrædelser relateret til kontroversielle våben skrider AkademikerPension derfor som udgangspunkt direkte til eksklusion frem for at forsøge dialogens vej.

Herudover har vi ekskluderet en række selskaber i palmeolieindustrien. Generelt har selskaber i palmeolieindustrien, som driver plantager og oliemøller i Sydøstasien, Østafrika og Sydamerika, været præget af kontroverser i forhold til arbejdstagerrettigheder (bl.a. børnearbejde, tvangsarbejde og dårligt arbejdsmiljø) og fældning af regnskov. Palmeindustriens problemer er veldokumenterede og går mange år tilbage. På baggrund af blandt andre vurderinger af den seneste udvikling og af fremtidsudsigterne fra vores samarbejdspartner Sustainalytics, har vi besluttet at ekskludere de pågældende selskaber.

Eksklusion af lande

Ifølge FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv er regeringer forpligtede til at beskytte menneskerettighederne. Det er imidlertid ikke alle lande, som lever op til denne forpligtelse. AkademikerPension vurderer derfor, om stater, der potentielt er i konflikt med vores Politik for ansvarlige investeringer, skal ekskluderes fra AkademikerPensions investeringsunivers. Det vil også blive taget i betragtning, om der er tegn på positiv forandring i landet.

Som udgangspunkt er der ikke samme mulighed for dialog, når der er tale om statsobligationer, da vi ikke forventer at kunne påvirke suveræne stater. Der er dog tilfælde, hvor der er et særligt behov for politisk handling, og hvor vi derfor vælger fx at indgå i en investorkoalition, der skriver til statslige myndigheder eller at forstærke presset ved at fremsætte en målrettet offentlig kritik.

I 2020 var AkademikerPension det første danske pensionselskab, der satte Kina på eksklusionslisten. Begrundelsen var, at Kina vedvarende og systematisk overtræder menneskerettighederne. I 2021 blev yderligere 12 lande sat på eksklusionslisten på grund systematiske menneskerettighedskrænkelser. Vores eksklusionsliste omfatter 47 lande pr. 31. januar 2022.

Læs mere om vores tilgang i vores Politik for ansvarlige investeringer side 18-19.

PRI-case study om AkademikerPensions tilgang

Det af FN oprettede internationale netværk af investorer PRI (Principles for Responsible Investment) udvalgte i 2021 AkademikerPension til et case study om menneskerettigheder og ansvarlige investeringer i statsobligationer. Vi håber, at vores tilgang til aktivt ejerskab i forhold til statsobligationer kan inspirere andre institutionelle investorer.

Læs AkademikerPensions case study: www.unpri.org/human-rights-case-studies/akademikerpension-responsible-investment-in-sovereign-bonds/8993.article

EU's Sustainable Corporate Governance initiativ

EU-Kommissionens lovforslag om lovpligtig due diligence for menneskerettigheder og miljø har været et par år undervejs og ventes snart fremsat. AkademikerPension har derfor i samarbejde med mange andre institutionelle investorer udtrykt vores støtte til lovforslaget igennem fælles investor erklæringer.

Du kan læse et eksempel på et fælles "statement" her: investorsforhumanrights.org/investor-statement-support-mandated-human-rights-and-environmental-due-diligence-european-union

Vi har heri understreget, at alle virksomheder og investorer har et ansvar for at respektere menneskerettighederne, og EU's lovforslag vil være med til at sikre, at virksomhederne og investorerne lever op til denne forventning.

EU-forslaget om lovpligtig due diligence bør formodentlig gælde for alle virksomheder uanset størrelse og sektor, på linje med FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv, men at de konkrete krav til virksomhederne kan variere afhængig af virksomhedens størrelse og tilknytning til en potentiel krænkelse. Denne tilgang stemmer overens med de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, som EU-lovgivningen bør afspejle mest muligt. Hertil bør EU-forslaget sikre, at lovgivningen er effektiv og kan håndhæves.

Konfliktramte områder

Det er særligt udfordrende at investere ansvarligt, når det drejer sig om aktiviteter i konfliktramte områder.

Hvis en virksomhed har aktiviteter i et konfliktramt område, er risikoen for væsentlige overtrædelser af menneskerettighederne ofte høj. Det følger derfor af de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, at vi som investor skal holde den internationale humanitære folkeret for øje og agere med den fornødne omhu for at respektere menneskerettighederne, dvs. foretage en skærpet due diligence for menneskerettigheder. I langt de fleste tilfælde er det lovligt at investere i selskaber, der opererer i konfliktramte områder. Såfremt området er sanktionsbelagt eller investeringen i det enkelte selskab på anden vis er ulovlig, er det selvfølgelig ikke lovligt at investere.

Hvorvidt en investering eller virksomhedsaktivitet er lovlig eller ej, er et vigtigt spørgsmål, men AkademikerPen-

sions arbejde med ansvarlige investeringer rækker længere end lovgivningen.

AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer tager derfor afsæt i blandt andet FN's Global Compact principper og de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, der opstiller soft law-forventninger til virksomheder, der rækker ud over gældende lov. Det fremgår ligeledes af AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, at stillingtagen til selskabers aktiviteter i konfliktramte områder og konfliktsituationer er en integreret del af vores indsats for at investere ansvarligt – og i tråd med de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Du kan læse mere i vores standpunktspapir om konfliktramte områder: akademikerpension.dk/standpunkt-konflikt

Diversitet

Pres på virksomheder for øget diversitet.

Vores arbejde med diversitet er på én gang ansvarligheds- og forretningsorienteret. Vi skal sikre lige muligheder og eliminere diskrimination, og vi skal sikre den nødvendige diversitet i virksomheder – ikke mindst på de øverste niveauer af ledelse. Det er ikke mindst et middel til at optimere virksomheders kompetencer, så de kan nå deres forretningsmæssige mål.

Mål

Vores mål er vedvarende at presse på for, at velfunderede principper for optimering af diversitet integreres, som det bedst passer for den enkelte virksomhed. Der er ikke defineret en tidshorisont for målet, som vi vil opnå gennem aktivt ejerskab frem for gennem frasalg. Det er ligeledes vores mål at øge antallet af selskaber i vores globale portefølje, der arbejder indgående og professionelt med diversitet.

Aktiviteter og fremdrift i 2021

Det kræver en kontinuerlig ledelsesmæssig indsats at fremme diversitet og eliminere diskrimination. Vi involverer os derfor i den overordnede samfundsdiskussion, og i vores dialoger med selskaber arbejder vi for, at fremme bevidstheden om udfordringen og stiller krav om dokumentation for selskabernes indsats.

Der er fortsat mangel på fremdrift i en lang række virksomheder, og der er fortsat brug for udvikling af strategier, retningslinjer og værktøjer. AkademikerPension deltager i diskussionerne i Gender Diversity Roundtable Denmark, som er et lederforum for erfaringsudveksling. Formålet er at fremme kønsdiversitet i Danmark, og arbejdet faciliteres af UN Women Nordic Office og Boston Consulting Group. Desuden støtter og deltager vi i arbejdet med en ny ledelsesstandard – 'Ledelsessystem for ligestilling og diversitet' - i regi af Dansk Standard.

Vores opdaterede version af 'Forventninger til god selskabsledelse' fra september 2021 indeholder et afsnit om væsentligheden af diversitet. Vi forventer, at selskaber – under hensyntagen til den kontekst, de opererer i –

formulerer og offentliggør en politik for diversitet og inklusion i topledelsen (bestyrelse og ledelsesteam) og i organisationen i øvrigt.

Diversitet var igen i år et tema i vores årsbrev til bestyrelserne i danske selskaber i vores portefølje.

Årsbrevet kan læses her: akademikerpension.dk/media/15kjml02/engagement-letter-2022.pdf

Vi har taget diversitet op med en række danske selskaber. Det har dels været i forbindelse med dialogmøder, dels på selskabers generalforsamlinger i taler og ved stemmeafgivelse. Vi appellerer til øget fokus på individuelle kompetencer og de samlede kompetencer, som kan fremme diversitet. Desuden diskuterer vi målsætninger, ledelsesmæssige rammer og rapportering/gennemsigthed.

I løbet af 2021 har AkademikerPension som led i vores aktive ejerskab haft dialoger med en række selskaber uden for Danmark. Dialogerne om diversitet med selskaber uden for Danmark har vi haft via vores samarbejdspartner EOS. EOS havde i 2021 99 dialoger specifikt om diversitet på vores og andre kunders vegne.

Ansvarlig skat

Fokus på gennemsigtig og ansvarlig praksis.

Blandt FN's mål for bæredygtig udvikling er det mål nr. 17 'Partnerskaber for handling' (og herunder delmål 17.1), der direkte understreger nødvendigheden af internationalt samarbejde om skatteopkrævning og skattebetaling. Udhuling af skattegrundlaget i mange lande hæmmer bæredygtig udvikling, og politisk set, er det svært at få koordinerede og dækkende internationale aftaler på plads. Som bidrag til at løse problemet, er det derfor vigtigt at gøre 'ansvarlig skat' til en anerkendt praksis for virksomheder. Det handler bl.a. om gennemsigtighed – offentliggørelse af tal for omsætning og skattebetaling på land-for-land-basis.

Vi er overbeviste om, at virksomheder, som går forrest, kan være med til at drive en helt afgørende udvikling i retning af gennemsigtighed. Hvis gennemsigtighed bliver normen, så vil fair og ansvarlig skat også blive det. Det vil være et meget væsentligt skridt i den rigtige retning.

Ambitioner

Vores ambition er, at AkademikerPensions egen skattepraksis til enhver tid er i tråd med lovens ånd, og at vi er gennemsigtige med hensyn til skattebetalinger. Desuden sætter vi ansvarlig skat på dagsordenen i dialog og samarbejde med eksterne kapitalforvaltere og med selskaber, som vi er investerede i. Hensigten er, at vi via aktivt ejerskab fremmer ansvarlig skat med henvisning til lovgivning og generelt anerkendte principper.

En række anerkendte principper og praksisser er blevet udviklet i internationale organisationer, i standardiseringsorganisationer og/eller af sammenslutninger af aktører. Når det gælder ansvarlig skat, er vores primære referencer:

- Det FN-støttede investor-samarbejde Principles for Responsible Investment (PRI).
- OECD's Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)-projekt.
- Global Reporting Initiative – en rapporteringsstandard for skat, GRI 207: Tax 2019.

- Skattekodeks for noterede investeringer, som ATP, Industriens Pension, PensionDanmark og PFA har udarbejdet og offentliggjort i august 2019.

Vi har især en ambition om, at de selskaber, som vi investerer i, følger princippet om gennemsigtighed og land-for-land-rapportering, og vi har et særligt fokus på de danske selskaber i vores portefølje.

Mål

Vi har forpligtet os til en række tiltag, og det er dels helt generelle tiltag, dels forskellige indsatser i forhold til børsnoterede selskaber, unoterede selskaber, fonde og kapitalforvaltere, som vi samarbejder med. Målet er at gøre en positiv forskel gennem en aktiv indsats. Over tid vil vi gerne øge antallet af selskaber, der er mere gennemsigtige end loven kræver, og nedbringe antallet af selskaber, der er involveret i skattetvister eller betaler en vedvarende lav effektiv skatteprocent.

Generelt forpligter vi os til at:

- Samarbejde med andre investorer om at påvirke globale, børsnoterede selskaber i positiv retning.
- Gå i dialog med danske og internationale NGO'er om udfordringer og løsninger.
- Opfordre til styrket internationalt samarbejde mellem myndigheder.
- Evaluere og rapportere om vores indsats på området.

I forhold til børsnoterede selskaber forpligter vi os til at:

- Overvåge porteføljen ved kvartalsvist at screene for selskaber, som er involveret i skatteunddragelse eller aggressiv skatteplanlægning.
- Sætte ansvarlig skat på dagsordenen over for selskaber, som vi investerer i.
- Undlade udlån af aktier, og dermed undgå, at de kan indgå i uretmæssig refusion af udbytteskat.

I forhold til unoterede selskaber forpligter vi os til at:

- Kontrollere samarbejdsrelationer gennem årlige stikprøver blandt eksterne forvaltere for at hindre aggressiv skatteplanlægning relateret til vores investeringer.
- Samarbejde med andre investorer om at udbrede kodeks for ansvarlig skat.

I AkademikerPension får vi foretaget en risikovurdering af de skattemæssige strukturer, før vi investerer i unoterede fonde. Og vi investerer ikke i fonde, der på investeringstidspunktet er indregistreret eller skattemæssigt hjemmehørende i lande, der er opført på OECD's og EU's liste over lande, som med hensyn til skat kategoriseres som ikke-samarbejdsvillige.

Se EU's liste her: https://ec.europa.eu/taxation_customs/common-eu-list-third-country-jurisdictions-tax-purposes_en

Aktiviteter og fremdrift i 2021

AkademikerPension har i en årrække og senest i oktober 2021 deltaget i en møderække kaldet "The Tax Dialogue – on corporate responsibility", som særskilt har skat på dagsordenen, og hvor danske NGO'er (Oxfam IBIS og Mellemfolkeligt Samvirke), selskaber, skatterådgivere og finansielle institutioner diskuterer udfordringer og løsninger. I oktober 2021 var AkademikerPension vært for dialogmødet, der omhandlede fordele og risici ved frivillig skatte transparens gennem land-for-land rapportering.

Et væsentligt element af aktivt ejerskab i forhold til danske selskaber er vores generelle kommunikation af standpunkter og forventninger. Vi offentliggjorde i 2020 et standpunktspapir om 'Ansvarlig skat', og i september 2021 offentliggjorde vi en opdateret version af vores 'Forventninger til god selskabsledelse, som også kommer ind på emnet.

Begge dokumenter kan læses under "Publikationer" på vores hjemmeside: akademikerpension.dk/publikationer

Sidstnævnte præsenterer og motiverer forventninger til god skattepraksis som et element af selskabsledelse hos børsnoterede selskaber. Forventningen er, at selskaber formulerer og offentliggør en skattepolitik, som er tilpasset virksomheden og den kontekst, den opererer i. Skat må ikke kun ses som en omkostning, som skal reduceres maksimalt, men også som et uundværligt bidrag til offentlige finanser og dermed velfærd i de lande, selskaber driver forretning i. Vi forventer, at et selskab vurderer og på bestyrelsesniveau drøfter muligheden for gennemsigtighed, og så vidt muligt praktiserer offentlig land-for-land skatterapportering i tråd med Global Reporting Initiatives' standard (GRI 207: Tax 2019).

Ansvarlig skat var også et tema i vores årsbrev til bestyrelserne i danske selskaber i vores portefølje. Årsbrevet kan læses her: akademikerpension.dk/media/15kjml02/engagement-letter-2022.pdf

I løbet af 2021 har AkademikerPension som led i aktivt ejerskab haft dialoger med en række selskaber om ansvarlig skattepraksis. Dialogerne har været ført direkte mellem os og selskaberne, og via vores samarbejdspartner EOS. EOS bistår med dialogen med udenlandske selskaber, og havde i 2021 6 dialoger specifikt om ansvarlig skat. Enkelte udenlandske selskaber har været i søgelyset, når det gælder skat – blandt andre Amazon, som AkademikerPension er investeret i.

Vi har taget ansvarlig skat op med en række danske selskaber. Det har fortrinsvist været på dialogmøder, men ultimo 2020 og primo 2021 stillede vi sammen med LD Fonde aktionærforslag om skat på en række selskabers generalforsamlinger:

- Chr. Hansen (2020)
- Coloplast (2020)
- Carlsberg (2021)
- FLSmidth (2021)
- GN Store Nord (2021)

Forslagene handlede om at undersøge, hvilke forretningsmæssige implikationer det kan have for det aktuelle selskab, hvis gennemsigtigheden med hensyn til skattebetaling øges i retning af rapportering land-for-land. Generelt fik vores forslag opbakning fra bestyrelserne og forslagene opnåede alle flertal på generalforsamlingerne.

Ad to omgange har vi sat banken Macquarie i karantæne i sager om spekulation med tilgodehavende udbytteskat. Karantænen er dog blevet ophævet igen. Læs mere om Macquarie-sagen på vores hjemmeside: akademikerpension.dk/ansvarlighed/dialog-og-samarbejde/dialog-med-selskaber/macquarie-group/

Generelt er screening og aktivt ejerskab vores primære værktøjer for at fremme ansvarlig skat frem for karantæne eller eksklusion. Fordi udfordringerne med det internationale skattesystem udgør et systemisk problem, så udgør dele af arbejdet med ansvarlig skat et dilemma for os i vores arbejde med ansvarlige investeringer.

Du kan læse mere og se eksempler på andre dilemmaer på side 7.

ESG-integration

Bæredygtighed og ansvarlighed indgår i vurderingen af de bedste aktier.

Ansvarlighed indgår som en grundsten i vores investeringsfilosofi for de interne aktieporteføljer. En filosofi, som bygger på fundamental aktieudvælgelse, og er baseret på aktiv forvaltning, en lang investeringshorisont, diversifikation, og ansvarlighed. Grundstenene understøtter Investeringsfilosofien, der er designet med udgangspunkt i AkademikerPensions rolle som langsigtet ansvarlig investor.

Ambitioner

Aktieteamet ønsker at investere i kvalitetsselskaber med udviklingsmuligheder. Det hænger sammen med vores lange tidshorisont, der gør det muligt at se aktieinvesteringerne som investeringer i selskabernes fremtid. På den måde skaber vi sammenhæng mellem den gode aktieinvestering og den dygtige virksomhed.

Samtidig etablerer vi en klar forbindelse mellem aktieudvælgelse og Bæredygtighed og ansvarlighed, også kendt som "ESG" (i investeringsjargon), da vi forventer at vellede kvalitetsvirksomheder generelt agerer mere ansvarligt. Det er dog væsentligt at tilføje, at vi ikke kun investerer i det, man kalder "best in class" bæredygtighed, da vi tror på værdiskabelsen – både afkast og samfundsmæssigt – ved at investere i selskaber, der gennemgår positiv forandring.

Proces og parametre i investeringsbeslutningerne

Aktievalget konkretiseres i investeringsprocessen, der kan opdeles i Idegenerering, Research, Analyse, Risikovurdering og ikke mindst Validering, som sikrer, at vi løbende genbesøger eksisterende investeringer. Bæredygtighed integreres i de forskellige led, og implementeringen afhænger af investeringsuniverset og den procesmæssige tilgang, som varierer mellem vores porteføljer. Vores investeringstilgang på globale aktier lægger ekstra vægt på hvordan selskabernes forretningsmodeller spiller ind i langsigtede bæredygtighed trends.

Følgende parametre ser vi som dynamoer for en langsigtet bæredygtig udvikling over gennemsnittet, og de er derfor væsentlige elementer af vores research og analyse:

1. **Trends relateret til bæredygtighed** – forretningen udvikles med relevante trends for øje.
2. **Stærkt finansielt grundlag** – selskaber med voksende indtjening, en acceptabel gældsætning, sunde ejerforhold, solidt cash flow, frihed til at finansiere vækst eller udbetale et rimeligt udbytte.
3. **Ansvarlighed** – selskaberne vurderes at gøre meget ud af ESG, eller de har et ønske om at gøre mere. Vi tror på, at ESG er et væsentligt element i en virksomheds langsigtede udvikling med positiv indvirkning på aktiens værdi. En positiv ESG-indikation kan repræsentere en investeringsmulighed, mens dårlige ESG-forhold kan udgøre en risiko.
4. **Forståelse for den politiske påvirkning** inden for selskabernes virkeområder.
5. **God og stærk ledelse**, der samlet set vurderes at kunne håndtere og forvalte ovenstående.
6. **Robust og langtidssikret forretningsmodel** – selskaber med en stærk markedsposition, høje adgangsbARRIERER og relevante produkter eller services.
7. **Rimelig prisfastsættelse** – Det siger sig selv, at vi ønsker at købe aktierne billigt og sælge dem dyrt.

Prisfastsættelsen af bæredygtige virksomheder kan være særlig vanskelig at vurdere, da stærk interesse fra nogle investorgrupper i perioder må forventes at forårsage en relativ høj prisfastsættelse af hele eller dele af "bæredygtigheds-investeringsuniverset".

Bæredygtighed og ansvarlighed fremstår eksplicit i punkt 1 og 4 ovenfor, men indgår også implicit i de andre punkter. Som eksempler kan nævnes, at ESG-mæssige risici indgår i vores vurdering af selskabets finansielle styrke i fremtiden, og den klimapolitiske udvikling indgår i vores overvejelser om hvordan politiske forhold

påvirker selskabernes fremtidige råderum og udviklingsmuligheder. Ledelsens håndtering af ESG-mæssige muligheder og udfordringer i relation til den fremadrettede strategiske planlægning er en del af den samlede ledelsesvurdering. Mens sektorens og virksomhedens rolle i, for eksempel, den grønne omstilling overvejes, når vi analyserer forretningsmodellernes langsigtede levedygtighed. Værdiansættelsens afkast krav kan påvirkes af vores forventning til selskabets fremtidige finansieringsmuligheder, hvilket igen kan påvirkes af deres ageren i forhold til ESG-mæssige risici.

Punkt 1-7 er ikke separate kasser, der skal tjekkes af, og afgrænsningen mellem de forskellige parametre er til tider udflydende, men det væsentlige er, at vores analyser behandler de mange forskellige aspekter af selskabets virke, både rent finansielt og forretningsmæssigt, og i relation til interne og eksterne interessenter.

Selskabsanalysen berører en række parametre, som hjælper os med at belyse og vurdere virksomhedens fremtidige udviklingsmuligheder.

ESG-kriterier som en del af aktieanalysen

Aktieteamet har altså ikke en skarp opdeling mellem ESG og andre kriterier, men ser i vidt omfang ESG-kriterier som del af den fundamentale aktieanalyse, både i kvalitetsvurderingen og i forbindelse med overvejelser om udviklingsmuligheder. ESG-vurderingen af den enkelte virksomhed er dermed en indbygget del af investeringsbeslutningen. I sidste ende vil ESG-kriterier derigennem påvirke aktieteamets forventninger til selskabets fremtidige udvikling og have indflydelse på både valget af aktier og vores tilpasning af, hvor meget de bør fylde (deres "vægte") i porteføljen.

Ansvarlig drift

Fokus på at optimere ressourceforbrug og drift, og på at øge trivsel, inklusion og diversitet.

I AkademikerPension har vi også fokus på ansvarlighed i forhold til vores egen drift. Vi er en aktiv organisation med domicil, drift og energiforbrug. Derudover har vi medarbejdere og et kontinuerligt fokus på rettigheder, læring, udvikling og trivsel. Vi understøtter og påvirker en række af FN's verdensmål gennem vores drift. Især har vi fokus på arbejdsmæssig og social trivsel, diversitet og kønsbalance, ressourceforbrug og klimaforandringer.

Energioptimering og CO₂-reduktionsmål

Ifølge FN's klimapanel bidrager byggeri, drift af bygninger og relateret forbrug med i størrelsesordenen 20 procent af de samlede CO₂-udledninger på globalt plan. Ejere og brugere af bygninger må derfor se sig selv i det lys. Det er væsentligt i den større sammenhæng, at der tænkes ansvarlighed ind i så mange individuelle organisationer som muligt. Også selv om de hver især ikke står for en væsentlig del af de globale udledninger.

Ambitioner

Vi har et overordnet mål om som organisation at blive CO₂-neutral, når det gælder drift af vores domicil i Gentofte.

Mål

AkademikerPension har sat et tidsfæstet delmål for reduktion af CO₂-udledninger i relation til eget domicil. Frem mod udgangen af 2025 skal udledningerne reduceres med 70 procent i forhold til niveauet i 2019. Det skal ske ved at omlægge energiindkøb, ved egenproduktion af grøn energi, ved at optimere energiforbrug og ved at minimere udledninger fra leverandører.

Et mål for 2022 er kortlægning af Scope 3-emissioner fra driften og i den sammenhæng fastlæggelse af delmål og strategier for bl.a. indkøb, transport og affaldshåndtering.

Aktiviteter og fremdrift i 2021

I 2020 fik vi etableret et godt beslutningsgrundlag for energioptimering i vores domicil. Vi fik kortlagt energiforbrug i huset og de relaterede CO₂-emissioner fordelt

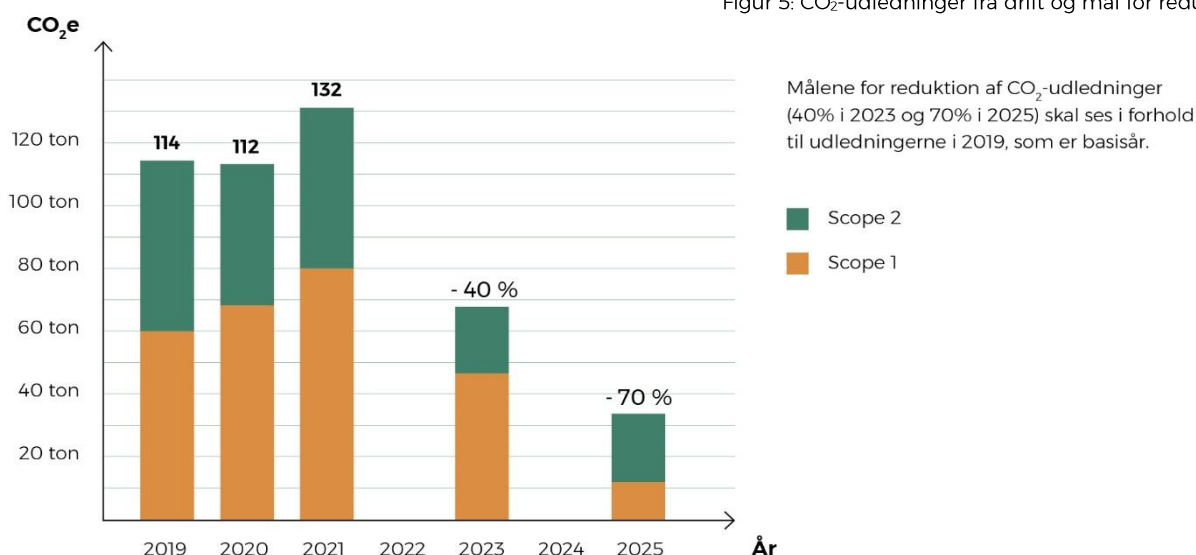
på installationer til opvarmning, køling, ventilation, lys med mere. Desuden blev potentialet for energibesparelser og for reduktion af CO₂-emissioner undersøgt. Tilsammen dannede det grundlag for at sætte mål og at iværksætte indledende tiltag.

Den praktiske indsats for energioptimering i huset hænger sammen med en planlagt nyindretning og ombygning, og i løbet af 2021 blev projekteringen gennemført, og de første tiltag til energioptimering kom i udbud. Et meget afgørende tiltag er ny varmforsyning, som vil være resultatet af en omlægning fra naturgas til et bedre alternativ. Beslutningen om, hvad alternativet skal være, kræver udarbejdelse af et mere detaljeret beslutningsgrundlag, som udarbejdes i 2022. De væsentligste tekniske tiltag vil i øvrigt være central styring af temperatur og ventilation, nye installationer til varme, renovering af ventilationen, solceller til lokal elproduktion, ny LED-belysning, outsourcing af serverrum og nyt interiør i kantinekøkkenet.

En række indsatser relaterer sig således til bygningen i sig selv, og de suppleres af indsatser i forhold til vores adfærd som brugere af huset – herunder indkøb til driften af centrale aktiviteter. Se eksempelvis beskrivelsen af vores fokus på kantinedrift nedenfor. Endnu et fokusområde er tilpasning af adfærd med hensyn til transport.

I 2021 var emissionen fra AkademikerPensions domicil i Gentofte 132 ton CO₂ fra Scope 1 og Scope 2 tilsammen. I 2020 var det tilsvarende tal 112 ton. Altså har vi set en stigning på 15 procent, og baggrunden er, at vores forbrug af naturgas var steget med 15 procent og forbruget af el med 10 procent fra 2020 til 2021. En samlet oversigt over data findes på side 48.

Figur 5: CO₂-udledninger fra drift og mål for reduktion

Kantinedrift

AkademikerPension har egen kantine, som hver dag producerer frokost til over 100 medarbejdere og gæster. Kantinen er en væsentlig del af driften, når det gælder ansvarlighed.

AkademikerPension er én blandt mange forbrugere af fødevarer. De valg, vi træffer i vores kantinedrift, er væsentlige. Det gælder også vores valg som brugere af vores kantine.

Ambitioner

Når det gælder kantine, er det vores ambition hele tiden at følge med i, hvad der er god praksis, anerkendte certificeringsordninger, gode leverandører mm., og løbende tilpasse driften.

Det er et meget bredt spektrum af temaer, som relaterer sig til leverandørkæden – det strækker sig fra menneske-

rettigheder og arbejdstagerrettigheder til klima, dyrevelfærd og biodiversitet. Vi har fokus på bl.a. sundhed, resourceforbrug (madspild) og affald.

Mål

Vores mål er på kort sigt at vælge et meningsfuldt sæt af indikatorer, og etablere en enkel rutinemæssig måling og rapportering relateret til bæredygtig drift af kantine. Tal for andelen af økologiske varer og CO₂-emissioner (Scope 3) er allerede tilgængelige, og et let udbygget datasæt skal give et godt afsæt for udvikling af driften og for information til brugerne.

Aktiviteter og fremdrift i 2021

Medarbejderne i kantine uddanner sig løbende, og i 2021 handlede det om sundhed og bæredygtighed. Der var et særligt fokus på at minimere CO₂-emissioner, bl.a. ved at anvende en mindre andel af animalske og en større andel af vegetabiliske råvarer. Et aspekt var alternative råvarer.

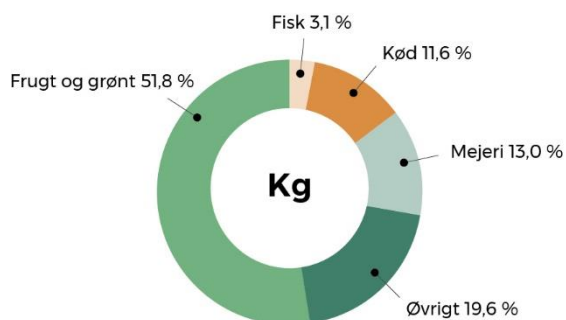
Data fra vores leverandør Hørkram – AkademikerPension indkøb i 2021

Hovedgrupper

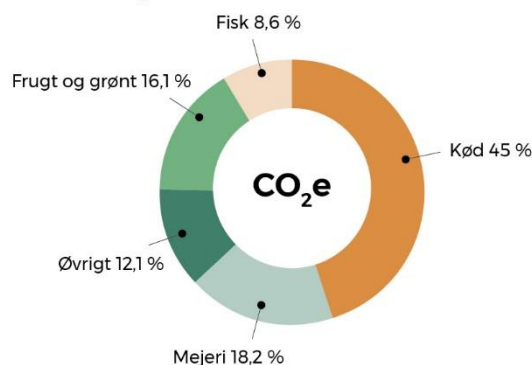
Figur 6 – CO₂-udledninger fra kantineindkøb

Periode: 04.01.2021 - 31.12.2021

Råvareandel i kg

Råvareandel i CO₂e

Indsatsen for bæredygtighed i kantinen er fuldt integreret i driften, idet kompetencer og ansvar ligger hos medarbejderne i kantinen. Desuden ligger der et væsentligt ansvar hos brugerne, som med deres valg præger udbud og udvikling.

I 2021 var driften præget af Covid-restriktioner og i den forbindelse portionsanretninger. Det betød bl.a., at vi gjorde en ekstra indsats for at gøre det nemt for brugerne at sortere affald.

Kantinen har én hovedleverandør, som er meget afgørende. Det er Hørkram A/S – et selskab, som i høj grad er bevidst om bæredygtighedsdagsordenen og om dets egen rolle som leverandør af fødevarer. Hørkram har en målsætning om at gøre det nemt for kunderne at handle bæredygtigt. Selskabet skaber gennemsigtighed via rapportering om egne politikker, mål og praksis, og gør det muligt for kunder at følge miljøbelastning på flere parametre (madspild, klimaforandringer, økologi), som relaterer sig til egne indkøb.

Emission af CO₂ i 2021 fra indkøbte fødevarer var 29,36 tons CO₂e og heraf kom 72 % fra animalske fødevarer (kød, fisk, mejeriprodukter). Den emission udgør en væsentlig del af AkademikerPensions Scope 3-emissioner fra driften. I 2021 var 68,6 % af de indkøbte fødevarer økologiske. I kraft af andelen af økologiske varer har AkademikerPensions kantine fået Fødevarestyrelsens 'Sølvmærke'. Et 'Guldmærke' vil kræve, at andelen af økologiske varer kommer op på mindst 90 %, hvilket vil blive relativt meget dyrere.

Medarbejdere

Medarbejdernes trivsel og motivation er afgørende for, at AkademikerPension løbende kan levere og videreudvikle en tryk medlemsoplevelse for alle vores medlemmer. Og det er afgørende for, at vi har et omdømme og en kultur, der kan tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere, som der er stor konkurrence om i markedet. Det skal vi kunne uden at være lønførende.

Vi er en mindre organisation med store ambitioner, og det kræver at hver eneste position i huset er besat med de rette kompetencer.

Trivsel og motivation er en væsentlig forudsætning for, at den enkelte medarbejder kan udleve sine kompetencer og ambitioner, samt fortsætte med at lære nyt i samarbejdet med andre kompetente medarbejdere. Det er vigtigt, at vi har en stærk kultur og stærke værdier, hvor alle arbejder for og samarbejder om det samme i en fælles forståelse og i et stærkt fællesskab. Et fællesskab, som både rummer det faglige, det sociale og en stor diversitet.

Ambitioner

I 2021 har vi arbejdet målrettet på at sætte ord på vores kultur og værdier i ledelsen, med alle ledere og med hele organisationen på vores medarbejderdag. Vi har en stærk fællesoplevelse kultur og den skal vi arbejde på at gøre tydeligere ved at præcisere de værdier, der skal kendetegne og guide os. Det arbejde færdiggøres i Q1 2022 og implementeres i resten af 2022.

Gennem arbejdet med kultur og værdier er det blevet klart, at vi i vores arbejde med at finde de rette kompetencer, skal være særligt opmærksomme på, om der er et kulturelt match. Det er allerede blevet en del af vores dialog med eksisterende og nye potentielle medarbejdere.

Mål

Vores mål for arbejdet med at fastholde og udvikle kompetencer og kultur er:

- Fortsat at sikre, at vi er en attraktiv arbejdsplads med et omdømme, der kan tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere, der køber ind på vores formål og kultur.
- At få præciseret og styrket vores værdier, så alt det bedste kommer til at styrke vores samarbejde og kultur.
- At tage det bedste med fra de erfaringer, vi har gjort os med hjemmearbejde, hvor vi sikrer plads til forskellighed og samtidig holder fast i, at fællesskabet trives bedst, når vi har fysisk nærhed.
- At fortsætte med at sikre involvering og et højt informationsniveau.

Status og resultater

Vores trivselsundersøgelse i 2021 viste generelt en meget høj grad af trivsel og tilfredshed med AkademikerPension som arbejdsplads.

Se status på udvalgte indikatorer som sygefravær, medarbejderomsætning, ligeløn, og kønsdiversitet under "Tabel 3, Nøgletal" på side 15 i Årsrapport 2021.

Inklusion, diversitet og kønsbalance

Manglende ligestilling mellem kønnene og diskrimination af minoritetsgrupper er samfundsmæssige udfordringer mange steder.

Vi har behov for en inkluderende kultur, hvor:

- alle har lige muligheder,
- mangfoldighed ses som en ressource og
- respekt og samarbejde fremmes.

En inkluderende kultur og dermed diversitet og kønsbalance er en forudsætning for, at vi trives, og for at vi løser

vores opgaver. I hvor høj grad vi har en inkluderende kultur, afhænger af, hvordan vi fungerer som ledelse, som kollegiale netværk og som enkeltpersoner.

Ambitioner

Vores ambition er at vedligeholde en bevidsthed om vigtigheden af en inkluderende kultur, og vi vil så vidt muligt eliminere bevidste eller ubevidste fordomme og forskelsbehandling fra interne rutiner. Vi vil gennem analyser og dialog på tværs af organisationen kontinuerligt have en finger på pulsen.

Mål

I AkademikerPensions ligestillingspolitik står der, at formålet er at fremme en inkluderende kultur og forebygge forskelsbehandling, og at opnå en ligelig fordeling af mænd og kvinder i bestyrelsen, på de øvrige ledelsesniveauer og i organisationen som helhed underopdelt på Medlemsafdelingen, Investeringsafdelingen og Stabs- og støttefunktion.

Det overordnede mål er at skabe en inkluderende arbejdskultur, diversitet og kønsbalance i organisationen. Vi har et mål om kønsbalance, idet vi inden udgangen af 2025 vil have en 60/40-kønsbalance. Det vil sige højst 60 procent af det overrepræsenterede køn. En ligelig fordeling af mænd og kvinder er vigtigt i sig selv, men endnu vigtigere er det, at kønsbalance fungerer som en indikator for, hvorvidt vi lykkes med at skabe en inkluderende kultur. Vi forventer, at vi fremover vil supplere med flere håndgribelige delmål.

Aktiviteter og fremdrift i 2021

Den systematiske målrettede indsats for en inkluderende kultur i AkademikerPension blev indledt i 2021 med fokus på nogle få indsatsområder. Det var organisatorisk forankring, analyse af den aktuelle situation, læring og strateg udvikling.

AkademikerPensions Diversitetsudvalg blev etableret i april 2021. Når det gælder arbejdskultur, så er samarbejde om indsatser vigtigt, og udvalget blev nedsat med

især det formål at fremme samarbejde om strategien for udvikling af en inkluderende kultur. Diversitetsudvalget har seks medlemmer, som udpeges af Forretningsledelsen for to år ad gangen. Udvalget indstiller til ledelsen, hvad fokus for indsatser og delmål skal være, og er med til løbende at støtte/koordinere det nødvendige samarbejde på tværs af organisationen.

Viden om hvordan medarbejdere oplever og påvirkes af arbejdskulturen er uundværlig, og i løbet af det seneste år er der gennemført to spørgeskemaundersøgelser blandt alle medarbejdere. Der var først én om seksuel chikane, og dernæst én om arbejdskulturen i bredere forstand. Resultaterne viste, at vi har et godt udgangspunkt for det videre arbejde. Forskelsbehandling på baggrund af køn og uønskede seksuelle oplevelser er ikke udbredt blandt medarbejderne, og et stort flertal finder AkademikerPension meget attraktiv som arbejdsplads. Undersøgelserne gav indikationer af muligheder, risici eller tilbøjeligheder i arbejdskulturen, som vi vil arbejde videre med.

I løbet af 2021 blev der gennemført to workshops for ledelsen, og formålet var dels at komme tættere på en fælles forståelse af mål og udfordringer, dels at have diskussioner af strategi og ideer. Sammenfatninger af diskussionerne indgår i Diversitetsudvalgets arbejde med strategi.

Målet er som nævnt en ligelig fordeling af mænd og kvinder i bestyrelsen, på de øvrige ledelsesniveauer og i organisationen som helhed. Sidstnævnte underopdeles på Medlemsafdelingen, Investeringsafdelingen og Stabs- og støttefunktion, og på det niveau har vi endnu ikke opnået kønsbalance. I Medlemsafdelingen er en stor overvægt af kvinder og i Investeringsafdelingen er der modsat en stor overvægt af mænd. En sammenligning med data fra 2020 og 2021 viser en svagt positiv udvikling på afdelingsniveau.

Kønsdiversitet	Mål	2021	2020	2019	2018
Bestyrelse – Kvinder	40-60 %	70,0 %	50,0 %	50,0 %	40,0 %
Ledere – Kvinder		42,9 %	40,9 %	30,0 %	36,4 %
Øvrige – Kvinder		46,6%	48,1 %	50,0 %	52,2 %

Data & rapportering

Detaljerede data om AkademikerPensions investeringer og aktive ejerskab.

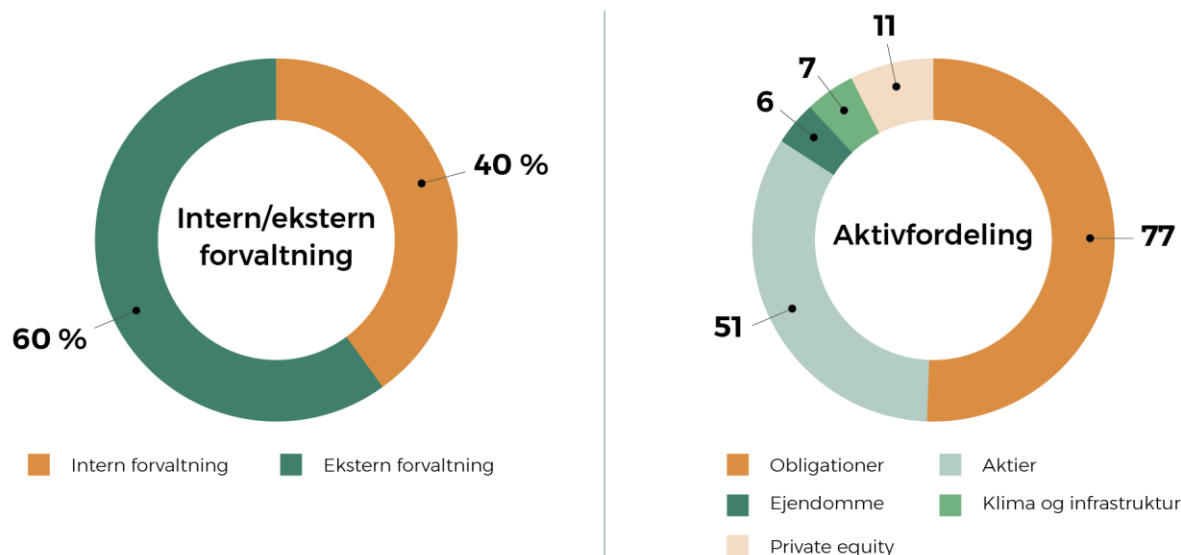
Alle data er opgjort pr. 31. december 2021.

Sådan investerer vi

Aktivklasser

Aktiver	2019	2020	2021
Obligationer	67.692.825.997	72.208.901.411	78.353.292.778
Aktier	42.386.792.247	45.520.259.930	51.273.521.092
Ejendomme	4.116.018.119	4.468.211.885	5.816.382.687
Klima og infrastruktur	4.772.930.535	5.417.718.886	7.047.879.642
Private Equity	8.010.548.648	8.550.631.905	11.436.067.019
Øvrige-Alternativer	20.511.699		
Taktik	398.667.115	461.947.971	24.302.875
Valutaafdækning-Øvrige	248.863.731	1.826.845.641	-1.131.704.472
Total	127.647.158.090	138.454.517.628	152.819.741.619

Aktivfordeling i mia. Kr. - 2021

Intern vs. ekstern forvaltning i %

	2019	2020	2021
Intern	38 %	41 %	40 %
Ekstern	62 %	59 %	60 %

Grønne investeringer

	2019	2020	2021
"Grønne" investeringer i kr.	7.611.143.418	8.095.168.890	10.115.360.827
Andel af samlede investeringer	5,96%	5,85%	6,62%

Investeringer i fossil energi*

	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
Aktier	681.588.681	282.729.869	293.651.009
Obligationer	2.608.289.543	3.021.523.321	2.255.647.978
Alternative investeringer	1.723.607.354	1.385.347.802	1.635.807.744
I alt	5.013.485.578	4.689.600.993	4.185.106.731

*Opgjort efter metoden anvendt i WWF's rapport: Klimahandling i den danske pensionssektor" (ventes udgivet i første kvartal 2022).

Aktivt ejerskab 2021

Stemmeafgivelser

Vi har i 2021 stemt på 1.768 selskabers generalforsamlinger med 21.296 dagsordenspunkter. Vi har stemt imod ledelsen 3115 gange og stemt for en lang række aktionærforslag.

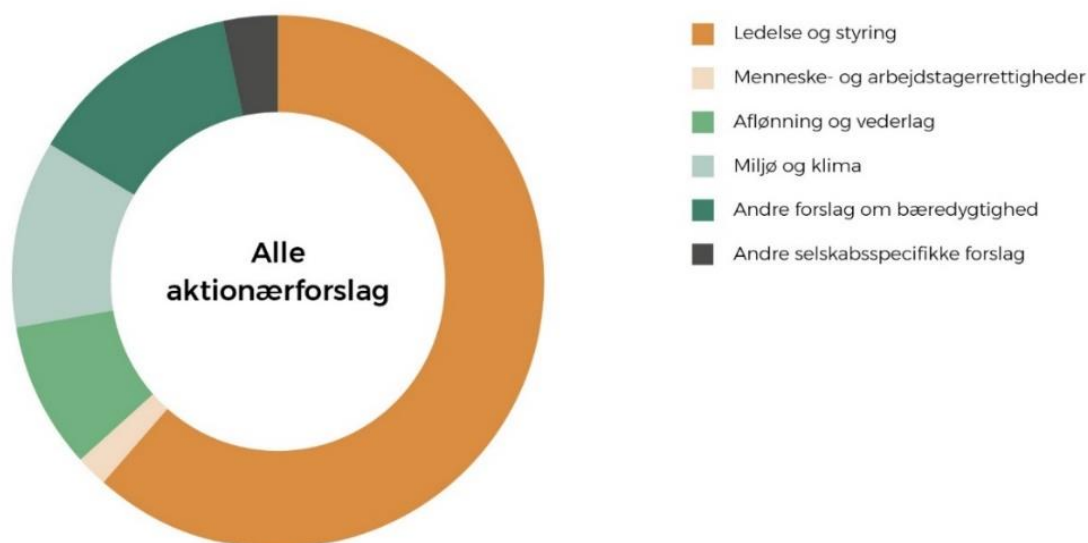
Antal generalforsamlinger	1768	Andel i %
Totale dagsordenspunkter	21.296	100 %
Antal dagsordenspunkter stemt for	17.963	84,3 %
Antal dagsordenspunkter stemt imod (against and abstain)	2.929	13,7 %
Antal dagsordenspunkter hvor vi ikke har stemt eller har afholdt os fra at stemme	361	1,7 %
Antal afstemninger med "advisory" votes*	43	0,2 %

*Advisory votes er ofte relateret til forslag om "Say on Pay", hvor selskaber beder aktionærerne om en vejledende stemme, en advisory vote, om hvor ofte der skal stemmes på "say on pay". Disse stemmes ofte til hvert år eller hvert andet år og opgøres separat.

Aktionærforslag

Vi har i 2021 stemt på 433 aktionærforslag. Vi har stemt for 232 forslag og imod 199 på 307 generalforsamlinger. Vi har undladt at stemme på to forslag.

Emnerne for alle aktionærforslagene fordeler sig således:

AkademikerPension har stemt således på aktionærforslagene inden for de forskellige kategorier:

Aktionærforslags-emner	Antal møder og generalforsamlinger	Samlede antal aktionærforslag	Antal aktionærforslag vi har stemt for	Antal aktionærforslag vi har stemt imod	Forslag hvor vi ikke har stemt
Ledelse og styring	189	245	123	120	2
Menneske- og arbejdstagerrettigheder	6	6	6	0	0
Aflønning og vederlag	27	30	14	16	0

Miljø og klima	35	73	25	48	0
Andre forslag om bæredygtighed	40	65	54	11	0
Andre selskabsspecifikke forslag	10	14	10	4	0
Total	307	433	232	199	2

Uddybning af stemmeafgivelser på aktionærforslag

Størstedelen af emnerne relaterer sig til ledelses og styringsrelaterede emner, hvor 245 af de 433 forslag handlede om dette. Disse emner kan f.eks. handle om at stemme for forslag om uafhængige bestyrelsesformænd, som vi i 2021 stemte for på Amazon., Colgate-Palmolive Company, IBM, Facebook, Johnson & Johnson og Pfizer. Vi har f.eks. heller ikke støttet forslag om aktionærrettigheder til at handle efter en samtykkeanordning på ca. 40 generalforsamlinger. Andre forslag om bæredygtighed dækker over en række emner. Her har vi f.eks. stemt på 25 aktionærforslag om rapportering på politiske donationer og lobbyaktiviteter. Her har der især været forslag om politiske donationer der har været stillet på de store amerikanske selskaber som Netflix, NIKE og FedEx Corporation, som vi har støttet op om. Vi har også støttet forslag omkring rapportering af selskabernes lobbyaktiviteter hos blandt andre Walt Disney og United Parcel Services, Inc. (UPS). Vi har støttet 24 ud af 25 forslag. Her har vi også stemt på 14 aktionærforslag om rapportering på selskabernes arbejde med diversitet, hvor vi har stemt for alle 14 forslag.

Vi har stemt for 25 aktionærforslag om klima-og miljø. Dette gælder blandt andet vores eget aktionærforslag til DSV om rapportering på TCFD og forslaget fra HSBC, som selskabet selv stillede efter længere tids dialog og forhandling med AkademikerPension og en række andre investorer. Vi har ligeledes stemt på Mitsubishi UFJ Financial Group, Inc. omkring rapportering på hvordan selskabets strategi og investeringer er justeret i forhold til Paris-aftalen.

Vi har stemt på menneskerettighedsforslag, som har handlet om rapportering på selskabernes foranstaltninger for at overholde menneskerettighederne. Det kunne f.eks. være en "human rights impact assessment" hos NIKE og "Human Rights Due Diligence" hos Tyson Foods. Vi har ligeledes stemt for forslag om arbejdstagerrettigheder, som især har handlet om racisme i ansættelser og på arbejdspladser, men også forslag som f.eks. brugen af børnearbejde i selskabet Exelons forsyningskæde.

Andre aktionærforslag relaterer sig til selskabs- og sektorspecifikke forslag. Her har vi f.eks. stemt for forslag til Johnson & Johnson og Pfizer om forslag om rapportering på statslig støtte og adgang til COVID-10 vacciner. Vi har også stemt for et forslag til detailapoteket, Walgreens Boots Alliance, Inc. om at undersøge og rapportere på salg af tobak i dets butikker.

Dialoger med selskaber

Aktivt ejerskab er et af AkademikerPensions vigtigste værktøjer til at udøve vores formelle rettigheder som aktionær og bruge vores indflydelse til at påvirke selskaberne til større ansvarlighed.

Mål for dialogen

Vores mål med at gå i dialog og afgive stemmer på generalforsamlingerne er at skabe positive forandringer. Vi mener, at det er den mest ansvarlige måde at agere på som investor - også selvom resultaterne sjældent ses med det samme. Aktivt ejerskab kan være en lang og tidskrævende proces. AkademikerPension tager dog gerne det lange seje træk, da vi mener, at det giver mest værdi for både selskab, os som investor og samfundet.

Vi var i dialog med samlet 455 selskaber i 2021. Der er tale om en blanding af dialoger, som vi selv fører med selskaberne og dialoger via vores samarbejdspartner på området. For at øge effektiviteten af vores aktive ejerskab har vi indgået samarbejde med konsulentfirmaet EOS, som står for det praktiske arbejde med dialog på vegne af AkademikerPension - og en lang række andre institutionelle investorer på vores udenlandske investeringer.

Vi står selv for dialogen med danske selskaber, fordi vi har indgående kendskab til det danske marked, selskaberne og de danske forhold.

Primære emner vi er i dialog med selskaberne om:

- Klima og omstilling til CO₂-neutral økonomi
- Arbejdstagerrettigheder
- Menneskerettigheder
- Ansvarlig skat
- Anti-korruption
- God selskabsledelse

Vores direkte dialog med danske selskaber

Vi har samlet haft dialog med i alt 22 danske selskaber i 2021. Vores dialog med et selskab begrænser sig ofte ikke blot til at omhandle et emne, da vi ofte har flere emner på dagsorden, når vi går i dialog med selskaber vi investerer i. Se nedenstående tabel for hvilke selskaber vi har været i dialog med og om hvilke emner.

Nr.	Selskabsnavn	God selskabsledelse	Rapportering	Menneskerettigheder	Diversitet	Klimaforandringer	Ansvarlig skat	Vederlag	Andre temaer
1.	Ambu A/S					x			
2.	AP Moller - Maersk A/S			x		x		x	
3.	Bavarian Nordic A/S		x						
4.	Carlsberg A/S			x			x	x	x
5.	Chr. Hansen Holding A/S					x	x	x	
6.	Coloplast A/S	x			x	x	x	x	
7.	Danske Bank A/S					x			
8.	Demant A/S					x			
9.	DSV A/S					x	x		
10.	FLSmidth & Co A/S			x		x	x		
11.	Genmab A/S					x		X	
12.	GN Store Nord A/S						x		
13.	Gyldendal A/S	x	x						
14.	GreenMobility A/S	x	x						
15.	H+H International A/S	x	x		x	x	x		
16.	ISS A/S					x	x		
17.	Matas A/S	x	x						
18.	Netcompany A/S					x			
19.	Novo Nordisk A/S						x		
20.	Royal Unibrew A/S					x			
21.	SimCorp A/S					x			
22.	Tryg A/S					x			
Total		5	5	3	2	15	9	5	1

Vores interaktioner om ansvarlighed og bæredygtighed med danske selskaber 2021

Nr.	Interaktion om ansvarlighed/bæredygtighed	Antal
1.	Generalforsamlings taler	8
2.	Aktionærforslag	4
3.	Direkte møder	8
4.	Dialoger på vegne af CA100+	3
5.	Modtagere af årsbrev til danske selskaber	37
6.	Substantielle e-mailkorrespondancer	14

Derudover mødes vores aktieteam med selskaberne hyppigt i løbet af året for at tale om selskabernes forretningsudvikling, regnskaber og strategi.

Vores direkte dialog med udenlandske selskaber

Nr.	Selskabsnavn	Klima og kul	Klima og afskovning	Klima og klimalobby	Arbejdstagerrettigheder
1.	HSBC	x			
2.	JBS		x		
3.	Mitsubishi UFJ Financial Group (MUFG)	x			
4.	Samsung	x			
5.	Sumitomo Mitsui Banking Corporation	x			
6.	Toyota			x	
7.	Wizz Air				x
Total		4	1	1	1

Dialog med udenlandske selskaber gennem samarbejdspartner

Vores eksterne samarbejdspartner for dialog med selskaberne, EOS, har på vegne af os samlet været i dialog med i alt 426 selskaber om vores udvalgte emner og retningslinjer. Se nedenstående tabel for hvordan dialogen fordeler sig hos de selskaber.

Miljø: 24 %	Klimaforandringer: 79 %
	Forurening og affaldshåndtering: 12 %
	Vand: 4 %
	Land- og skovbrug: 3 %
	Forsyning: 2 %
Sociale spørgsmål: 22 %	Menneskerettigheder: 36 %
	Diversitet: 24 %
	Ledelse: 19 %
	Adfærd og kultur: 15 %
	Arbejdstagerrettigheder: 6 %
God selskabsledelse: 37 %	Ledelsens aflønning: 44 %
	Bestyrelsens effektivitet: 21 %

	Aktionærrettigheder og beskyttelse: 19 %
	Bestyrelsens uafhængighed: 14 %
	Efterfølgerplanlægning: 2 %
Strategi, risici og kommunikation: 17 %	Rapportering: 34 %
	Strategi: 33 %
	Risikohåndtering: 24 %
	Cybersikkerhed: 5 %
	Revision og regnskab: 4 %

Status på fremdrift på målsætninger sat ved dialog - udenlandske selskaber

Theme	Engagement objective status				Completed engagement objectives	
	Objective set	Concerns raised	Concerns acknowledged	Plan established	Completed	Discontinued
Environmental	22	39	78	64	30	8
Social and Ethical	7	26	65	42	21	5
Governance	0	59	57	25	27	14
Strategy, risk and communication	7	27	45	23	9	2
Total engagement objectives	36	151	245	154	87	29

Ekklusioner og karantæne

Ekklusion af selskaber – status og udvikling i 2021

AkademikerPension har samlet ekskluderet 573 selskaber og 47 stater. 573 selskaber er samlet på vores liste for eksklusion. Det er en stigning på 346 antal selskaber i forhold til listen fra 2020, og skyldes overvejende at vi har udvidet vores fossile frasalg til også at omfatte forsyningsselskaber (dvs. el- og varmeselskaber), som baserer sig på kulkraft. Eksklusionerne omfatter selskaber der genererer energi, hvor 25% eller mere af selskabets energimix hidrører fra kul eller som involverer sig i konstruktion af nye kulkraftværker eller udvidelser af eksisterende kulkapacitet. I nedenstående tabel er mere information om temaer, tilføjelser og bevægelser.

Årsag til eksklusion	2021	2020	Selskaber tilføjet i 2021
Kul	259	36	223
Kontroversielle våben	54	46	8
Menneskerettigheder	8	8	0
Arbejdstagerrettigheder	6	1	5
Olie og gas (upstream)*	120	96	24
Tjæresand	5	5	0
Statsejede selskaber i ekskluderede lande	87	1	86
Tobak	30	30	0
Andet	4	4	0
Total**	573	227	346

* 119 selskaber er kun ekskluderet på aktiesiden for nuværende, men bestyrelsen har i 2021 besluttet også at ekskludere obligationer indenfor olie og gas inden 31-12-2022

**Eksklusionsinstruksen blev sendt ud til vores forvaltere i december 2021. Evt. tilbageværende beholdninger i 230 af selskaberne blev frasolgt senest 31-01-2022, men indgår her i 2021-tallet.

Hele listen kan findes på www.akademikerpension.dk/ansvarlighed/vi-ekskluderer

Under observation

Alle selskaber som ikke er ekskluderet, er tilladte mulige investeringer for AkademikerPension og vores eksterne kapitalforvaltere. En hver konkret investering er med andre ord enten "tilladt" eller "ikke tilladt" (ekskluderet).

Denne binære tilgang er nødvendig for at kunne operationalisere den måde, vi arbejder på med en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, da vores forvaltere tydeligt skal kunne navigere i det kæmpe investeringsunivers, som vi har givet dem.

I praksis er der imidlertid også en 3. kategori. Her er der tale om selskaber, som i dag ikke opfylder kriterierne i forhold til vores ansvarlighedspolitik, men som vi omvendt vurderer muligvis er på vej i denne rette retning i det fornødne tempo.

Disse selskaber har vi derfor valgt at give mere tid, og for at se om den transition som vi håber på, indfinder sig. Disse specifikke selskaber er derfor undtaget for eksklusion frem til 31. december 2022, hvor vi senest tager stilling til "frifindelse", eksklusion eller forlængelse af fristen. Alle selskaber på observationslisten relaterer sig til det fossile frasalg.

Udvinding af kul, tjæresand, olie og gas:

- ENI
- Repsol

Energiproduktion baseret på kul:

- AES Corporation
- Allte Inc.
- Consumers Energy
- Fortis
- Northwestern Corporation
- RWE

Unoterede investeringer

Denne aktivklasse adskiller sig fra de børsnoterede aktivklasser ved at der dels ikke er et effektivt marked for at afhænde investeringer, og dels ved at AkademikerPension typisk ejer investeringerne via fonde, hvorfor vi ikke har samme grad af egenkontrol. I praksis betyder det at det ikke er muligt for AkademikerPension at ekskludere og frasælge enkelte virksomheder/aktiver i fonden, og at AkademikerPension derfor er i stedet nødt til at frasælge hele fonden 'en bloc' inklusiv de virksomheder/aktiver i fonden, som ikke er i konflikt med nærværende politik. Sidstnævnte mulighed indebærer som oftest et afkastmæssigt tab grundet fraværet af et effektivt marked.

Omvendt er der dog ofte gode muligheder for at påvirke en given virksomhed/aktiv i fonden til at rette op, da fonden og dennes forvalteren som hovedregel vil have majoritetskontrol og plads i virksomhedens/aktivets bestyrelse. AkademikerPension ejer desuden oftest indirekte via fonden en langt større andel i det unoterede selskab, end det er tilfældet for fx børsnoterede aktier, hvor vi som hovedregel har en meget lille ejerandel. Det forbedrer mulighederne for en frugtbar dialog.

Hvis forvalteren mod forventning ikke er lydhør på trods af gentagne forsøg fra AkademikerPensions side, kan vi fravælge forvalteren til nye fremtidige investeringstilsagn. Vi kan også i princippet vælge at afhænde vores andel af fonden til andre professionelle investorer. Det er dog som hovedregel ikke ønskværdigt, fordi det kan være vanskeligt at gøre det til en acceptabel pris, jf. tidligere.

Vi har dog eksponeringer – i et mindre antal fonde - til fossil energi inden for unoterede investeringer, som vi i 2022 vil undersøge, hvorvidt det er muligt at frasælge til en acceptabel pris.

Karantæne

Vi kan vælge at indføre et midlertidigt stop for nye investeringer – en karantæne – i et selskab, der undersøges for en mulig, grov overtrædelse af AkademikerPensions politik.

Det betyder, at AkademikerPension og eksterne kapitalforvaltere ikke må øge investeringerne i selskabet eller landet, men gerne nedbringe den, før undersøgelsen er afsluttet.

En karantæne er en midlertidig foranstaltning, der som udgangspunkt skal revurderes senest efter seks måneders forløb.

En karantæne kan have tre endelige udfald (dog kun to udfald for lande):

1. Karantænen løftes, fordi problemstillingen i selskabet/landet er løst eller viste sig ikke at være begrundet.
2. Karantænen hæves, men selskabet forbliver genstand for aktivt ejerskab.
3. Selskabet/landet ekskluderes.

I 2021 blev ét selskab, russiske Alrosa, sat i karantæne på grund af negative indvirkninger på miljø og menneskeret-tigheder.

Eksklusion af stater - status og udvikling i 2021

47 stater er nu samlet ekskluderet fra vores investeringsunivers. Dette er en stigning på samlet 12 stater fra sidste år, da en stat samtidig i perioden er blevet taget af listen, nemlig Papua New Guinea.

Se næste side.

Eksklusion af stater		
1	Afghanistan	
2	Azerbajjan	Tilføjet i 2021
3	Bahrain	
4	Bangladesh	Tilføjet i 2021
5	Benin	
6	Burundi	
7	Cambodja*	Tilføjet i 2021
8	Cameroun	
9	Centralafrikanske Republik	
10	Chad	
11	Comorerne	
12	Congo	
13	Congo, Den Demokratiske Republik	
14	Cuba	
15	Djibouti	Tilføjet i 2021
16	Eritrea	
17	Etiopien	Tilføjet i 2021
18	Guinea-Bissau*	Tilføjet i 2021
19	Haiti	
20	Hviderusland	Tilføjet i 2021
21	Iran	
22	Irak	Tilføjet i 2021
23	Kina	
24	Kirgisistan*	Tilføjet i 2021
25	Laos	
26	Libyen	
27	Mali	Tilføjet i 2021
28	Mozambique	
29	Myanmar	
30	Nordkorea	
31	Pakistan	Tilføjet i 2021
32	Rwanda	
33	Saudi-Arabien	
34	Somalia	
35	Sudan	
36	Sydsudan	
37	Syrien	
38	Swaziland	
39	Tajikistan	
40	Thailand	
41	Turkmenistan	
42	Uzbekistan	
43	Venezuela	
44	Vietnam	
45	Yemen	
46	Zimbabwe	Tilføjet i 2021
47	Ækvatorialguinea	

* frasolgt senest 31. januar 2022

Du kan læse mere om, hvordan vi arbejder med eksklusioner i vores Politik for ansvarlige investeringer: akademikerpension.dk/politik-ansvarlig

UN Global Compact

AkademikerPension tilsluttede sig Global Compacts ti principper for samfundsansvar i 2018. Vi har dermed forpligtet os til at rapportere på vores indsats i forhold til specifikke temaer. Det gør vi i nærværende rapport, vores årsrapport og på vores hjemmeside

GLOBAL COMPACTS 10 PRINCIPPER	VORES ARBEJDE MED ANSVARLIGHED	LÆS MERE I DENNE RAPPORT
MENNESKERETTIGHEDER OG ARBEJDSTAGERRETTIGHEDER 1: Virksomheder bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder inden for virksomhedens indflydelsessfære. 2: Virksomheder bør sikre, at de ikke medvirker til krænkelser af menneskerettigheder. 3: Virksomheder bør opretholde frihed til organisering og anerkende arbejdstageres ret til kollektive forhandlinger. 4: Virksomheder bør støtte udryddelse af alle former for tvangsarbejde. 5: Virksomheder bør støtte afskaffelse af børnearbejde. 6: Virksomheder bør eliminere diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold.	Politik for ansvarlige investeringer Årsrapport 2021 Standpunktspapir om konflikt-ramte områder Standpunkt om ansvarlig skat Dialoger med virksomheder Akademikerpension.dk/ansvarlighed	Side 3: Ansvarlighed kan flytte bjerge Side 5: Emner og fokus Side 7: Dilemmaer & udfordringer Side 10: Ledelse & styring Side 22: Menneske- & arbejdstagerrettigheder Side 26: Diversitet Side 31: Ansvarlig drift Side 35: Data & rapportering
MILJØ OG KLIMA 7: Virksomheder bør støtte en forsigthedsorienteret tilgang til miljømæssige udfordringer. 8: Virksomheder bør tage initiativer til at fremme større miljømæssig ansvarlighed. 9: Virksomheder bør tilskynde udvikling og udbredelse af miljøvenlige teknologier.	Politik for ansvarlige investeringer Årsrapport 2021 SFCR-Rapport 2021 Standpunktspapir om fossil energi Dialoger med virksomheder Akademikerpension.dk/ansvarlighed Klimaricisi	Side 3: Ansvarlighed kan flytte bjerge Side 5: Emner og fokus Side 7: Dilemmaer & udfordringer Side 10: Ledelse & styring Side 12: Investeringer i et klimaperspektiv Side 21: Miljø & natur Side 31: Ansvarlig drift Side 35: Data & rapportering Side 46: TCFD klimarapportering Side 48: Forsikring & Pensions klimarapportering
ANTI-KORRUPTION 10: Virksomheder bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse	Politik for ansvarlige investeringer Dialoger med virksomheder Akademikerpension.dk/ansvarlighed	Side 3: Ansvarlighed kan flytte bjerge Side 5: Emner og fokus Side 7: Dilemmaer & udfordringer Side 10: Ledelse & styring Side 35: Data & rapportering

TCFD

klimarapportering

Klimarelaterede finansielle risici og muligheder

The Financial Stability Board (FSB) er et internationalt organ, der overvåger det finansielle system. I 2015 nedsatte FSB arbejdsgruppen Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), der skal hjælpe organisationer med at strukturere og forstå deres klimarelaterede risici og muligheder, og redegøre herom.

AkademikerPension støtter op om TCFD's anbefalinger, der kan øge gennemsigtighed om klimarelaterede oplysninger i de selskaber, vi investerer i og give os bedre information til at vurdere selskabernes risici og muligheder i forhold til klimaforandringerne.

I skemaet nedenfor kan du læse mere om AkademikerPensions respons til hver af TCFD's anbefalinger. Du kan også se, hvor du kan læse mere om vores tilgang i denne rapport og andre publikationer.

Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD) anbefalinger			
Anbefaling	Underanbefaling	Rapportering	Læs mere
Ledelse og styring	a). Beskriv bestyrelsens tilsyn med klimarelaterede risici og muligheder.	I AkademikerPension fastlægger bestyrelsen rammerne for investeringsstrategien, hvor klimarelaterede risici behandles som en indirekte markedsrisiko i bestyrelsens risikostyring. Bestyrelsen evaluerer minimum årligt vores tilgang til håndtering af klimarelaterede risici og muligheder, herunder investeringernes grad af overensstemmelse med Paris-aftalens mål (1,5 grader).	Side 10 i denne rapport. Politik for ansvarlige investeringer s. 5 Se akademikerpension.dk/klimarisici
	b). Beskriv ledelsens rolle i at vurdere og håndtere klimarelaterede risici og muligheder.	Ledelsen vurderer og håndterer klimarelaterede risici, muligheder og beslutninger blandt andet gennem Komitéen for ansvarlige investeringer. Komitéen består af medlemmer fra forretnings- og investeringsledelsen samt teamet for ansvarlige investeringer. Komitéen behandler udviklingen på klimaområdet, eksekvering på eksklusioner og bliver orienteret om det klimarelaterede arbejde.	Side 10 i denne rapport. Politik for Ansvarlige Investeringer s. 5 Se akademikerpension.dk/klimarisici
Strategi	a). Beskriv de klimarelaterede risici og muligheder på kort, mellemlang og lang sigt.	Investeringsstrategien skal være med til at sikre vores medlemmer det størst mulige risikojusterede afkast på et ansvarligt grundlag. Derfor har vi fokus på det langsigtede afkast, som også er reflekteret i de strategiske overvejelser om porteføljesammensætning og tilgang til klimarelaterede risici og muligheder.	Side 12 i denne rapport. Politik for Ansvarlige Investeringer s. 3 Se akademikerpension.dk/klimarisici
	b). Beskriv effekten af klimarelaterede risici og muligheder på investeringsstrategien.	Klimaforandringerne repræsenterer en mellem-til langsigtet risiko med en kompleks påvirkning af vores investeringer. AkademikerPensions strategi for håndtering af klimarelaterede risici og muligheder har derfor også mange facetter og indebærer blandt andet, investeringer i grønne løsninger, dialog med selskaber, partnerskaber og samarbejder med andre	Side 12 i denne rapport. Politik for Ansvarlige Investeringer s. 9 Standpunktet for Fossil Energi s. 2

		investorer, fremsendelse og afstemninger på klimarelaterede forslag på selskabers generalforsamlinger samt eksklusioner.	Se akademikerpension.dk/klimarisici
	c). Beskriv investeringsstrategiens robusthed under hensyntagen til forskellige klimarelaterede scenarier, herunder et 2°C eller lavere scenarie.	AkademikerPension har gennem tilkøbte datasæt vedrørende klimarelaterede finansielle risici ("c-VAR") estimeret de klimarelaterede finansielle risici på selskabs- og porteføljeniveau og foretaget scenarieanalyser. Vi har samtidigt foretaget en analyse af opvarmningspotentialer på porteføljeniveau.	Se akademikerpension.dk/klimarisici
Risikostyring	a). Beskriv processerne til at identificere og vurdere klimarelaterede risici og muligheder.	Processen for at identificere og vurdere klimarelaterede risici og muligheder tager udgangspunkt i en investeringsmæssig analyse af risikoen for strandede aktiver, andre risici og muligheder i omstilling mod en lavudledende økonomi. Processen er et samarbejde på tværs af investeringsteams, og porteføljen monitoreres og vurderes løbende.	Side 12 i denne rapport. Standpunktet for Fossil Energi s. 2 Politik for Ansvarlige Investeringer s. 8 Se akademikerpension.dk/klimarisici
	b). Beskriv processerne til håndtering af klimarelaterede risici.	AkademikerPension håndterer klimarisici gennem en række tiltag beskrevet ovenfor. Til eksempel udøver vi aktivt ejerskab i de selskaber, som vi har investeringer i – både gennem dialoger og stemmeafgivelser på selskabernes generalforsamlinger. Vi samarbejder med andre investorer gennem investorinitiativer og via klimarelaterede organisationer. I visse tilfælde har vi eskaleret vores aktive ejerskab og fremsendt klimarelaterede aktionærforslag på udvalgte selskabers generalforsamlinger.	Side 12 i denne rapport. Standpunktet for Fossil Energi s. 4 Politik for Ansvarlige Investeringer s. 9 Se akademikerpension.dk/klimarisici
	c). Beskriv hvordan klimarelaterede risici integreres i risikostyringsprocesser – herunder måling og monitorering af risici.	I takt med at ESG- og klimarelaterede data bliver mere tilgængelige og robuste, kan vi integrere data om klimarelaterede risici, f.eks. c-VAR og CO ₂ -data i vores risikosystem på likvide investeringer. Dette muliggør måling og monitorering af selskabers - og dermed porteføljens carbon footprint og andre klimarelaterede data.	Side 12 i denne rapport. Årsrapport 2021 s. 15 Se akademikerpension.dk/klimarisici
Nøgletal og mål	a). Oplys de målinger og analyser, der bruges til at vurdere klimarelaterede risici og muligheder i overensstemmelse med investeringsstrategien og risikostyringsprocessen.	- Scenarieanalyse ved 1,5 og 3 grader opgjort ved c-VAR data. - Opvarmningspotentialer for aktier. - Carbon Footprint opgjort på totale udledninger, CO ₂ -udledninger pr. million dollar investeret, det vægtede gennemsnit for CO ₂ intensitet og CO ₂ udledning pr. medlem.	Side 15 i denne rapport. Årsrapport 2021 s. 11 Se akademikerpension.dk/klimarisici
	b). Oplys Scope 1, Scope 2 og, hvor det er relevant/muligt, Scope 3 udledninger og de relaterede risici.	Vores opgørelse af investeringernes Carbon Footprint tager udgangspunkt i selskabernes scope 1, scope 2-udledninger. Analysen af de største udledere i porteføljen tager desuden højde for selskabernes scope 3-udledninger (estimeret).	Side 15 i denne rapport. Årsrapport 2021 s. 15 Se akademikerpension.dk/klimarisici
	c). Beskriv de mål, der bruges til at styre klimarelaterede risici og muligheder i forhold til mål og ambitioner.	AkademikerPension har et mål om at reducere vores CO ₂ -udledninger med 26,8 % af CO ₂ -udledninger i 2025 for aktier og virksomhedsobligationer sammenlignet med basisår ultimo 2019. Derudover har vi et mål om netto-klimaneutrale investeringer senest i 2050 i tråd med målsætning om max 1,5 graders global opvarmning. Samtidig har vi et mål om 15,3% "grønne" investeringer i 2025 og 22,5% i 2030.	Side 12 i denne rapport. Årsrapport 2021 s. 15 Politik for Ansvarlige Investeringer s. 8 Se akademikerpension.dk/klimarisici

Forsikring & Pensions klimarapportering

Branchehenstilling

Her finder du AkademikerPensions rapportering under branchehenstillingen til klimarapportering fra Forsikring & Pension. Branchehenstillingen kan læses her: <https://www.fogp.dk/om-os/branchesamarbejde/pension/klimarapportering/>

Klimarapportering	Enhed	2019	2020	2021	Mål
Værdien af børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer og direkte ejede ejendomme (andel af total AUM)	DKK mio.	DKK 60.509 mio. (48%)	DKK 63.686 mio. (46%)	DKK 75.587 mio. (49%)	
<i>Investeringernes CO₂ - aftryk</i>					
CO ₂ -udledning fra investeringsaktiver	Tons**	1.226.744	1.119.492	1.057.730	897.976 -26,8% i 2025 ift 2019
- Aktier		374.190	337.867	265.229	
- Virksomhedsobligationer		852.234	781.305	792.153	
- Direkte ejede ejendomme		320	320	348	
CO ₂ -aftryk	Tons/mio. kr. (USD i parentes)	20 (134)	18 (107)	14 (92)	-
<i>Aktivt engagement i klimaforbedringer</i>					
Aktivt ejerskab	(henvisning)			Se side 18 og 35 i denne rapport	-
Dialoger ifbm. Aktivt ejerskab					
- dialoger om klimaforandringer	Stk.			262	-
- dialoger i alt	Stk.			455	-
Ejendomsinvesteringers bæredygtighed	(henvisning)	Se CO ₂ -udledning fra direkte ejede ejendomme og reduktionsmål ovenfor			
<i>Bæredygtighed i forretningsmodeller</i>					
Tilslutning til Paris-aftalen	(henvisning)			akademikerpension.dk/politik-ansvarlig (s. 4)	1,5 grader
Klimarapportering	Enhed	2019	2020	2021	Mål

Investeringer der lever op til EU's bæredygtighedskriterier	%	6,0%	5,9%	6,6%	Mål 2030: 22,5%
<i>Virksomhedens egne udledninger</i>					
CO ₂ -Scope 1	Tons	60,1	68,3	80,7	Mål 2025: 46
CO ₂ -Scope 2	Tons	53,9	44,0	51,0	21
<i>Vedvarende energiandel</i>					
- Indkøbt	%	55	49	47	
Energiforbrug	GJ	2.361	2.393	2.744	

Regnskabspraksis

Investeringernes CO₂-aftryk

Se side 16 i Årsrapport 2021 for regnskabspraksis for investeringer: akademikerpension.dk/publikationer

Aktivt engagement i klimaforbedringer

Se side 37 i ansvarlighedsrapporten for regnskabspraksis for aktivt engagement.

Virksomhedens egne udledninger

Se side 13 i Årsrapport 2021 for regnskabspraksis for virksomhedens egne udledninger.

Vedvarende energiandel

Se side 15 Årsrapport 2021 for regnskabspraksis for vedvarende energiandel.

Energiforbrug (GJ)

Se side 15 i Årsrapport 2021 for regnskabspraksis for energiforbrug.

Aktivt ejerskab

Lovpligtig redegørelse for AkademikerPension arbejde med aktivt ejerskab i 2021.

1. Politik for aktivt ejerskab

AkademikerPensions politik for aktivt ejerskab er integreret i "Politik for ansvarlige investeringer", som beskriver AkademikerPensions tilgang til at skabe et højt afkast på et ansvarligt grundlag.

Politikken omfatter alle aktivklasser og gælder både direkte og indirekte investeringer (for eksempel via investeringsforeninger eller fonde) i danske såvel som udenlandske selskaber. Politikken opdateres årligt og offentliggøres på: www.akademikerpension.dk/politik-ansvarlig

Aktivt ejerskab er - sammen med investeringsrestriktioner og positive tilvalg af ikke mindst klimavenlige investeringer - et centralt middel til at fremme langsigtet og bæredygtig værdiskabelse samt ansvarlig virksomhedsadfærd i de selskaber, AkademikerPension investerer i. AkademikerPension udøver aktivt ejerskab på flere måder, herunder gennem stemmeafgivelse på selskabernes generalforsamlinger og dialoger om væsentlige emner med ledelsen i de enkelte selskaber. Hvert år giver AkademikerPension indlæg på udvalgte selskabers generalforsamlinger, ligesom pensionskassen stiller aktionærforslag. AkademikerPension samarbejder med andre investorer og eksterne rådgivere, dataleverandører og andre (se senere) for at styrke og kvalificere indsatsen. Politikken beskriver samtidig en lang række af de temaer, der er i fokus i AkademikerPensions arbejde med aktivt ejerskab, som for eksempel strategi, langsigtet værdiskabelse, aflønning, god selskabsledelse, klima og ansvarlig virksomhedsadfærd.

AkademikerPension udlåner ikke sine aktier. Dette sikrer, at AkademikerPension altid kan stemme ved generalforsamlingerne for alle børsnoterede aktier i AkademikerPensions portefølje. Samtidig minimeres risikoen for uforvarende at blive forbundet til spekulation i udbytte-skattebetalinger.

2. Stemmepolitik

AkademikerPensions "Politik for ansvarlige investeringer" uddyber pensionskassens politik for stemmeafgivelse.

AkademikerPension tager konkret stilling til hvert dagsordenspunkt på generalforsamlingerne i danske selskaber med udgangspunkt i blandt andet pensionskassens dialoger med de danske selskaber og anbefalingerne for god selskabsledelse fra Komitéen for god Selskabsledelse.

Når det kommer til udenlandske selskaber, tager AkademikerPension selvstændig stilling til punkterne på en lang række generalforsamlinger - dog ikke alle, da antallet af selskaber er ganske højt (se punkt 4).

AkademikerPension prioriterer indsatsen med afsæt i en fokusliste samt screening for aktionærforslag inden for bæredygtighed og ansvarlig virksomhedsadfærd, hvor AkademikerPension har identificeret, at AkademikerPensions politik kan afvige fra samarbejdspartnernes anbefalinger.

På andre punkter harmonerer AkademikerPension med samarbejdspartnernes, da AkademikerPensions stemmeafgivelser i praksis følger rådgivernes anbefalinger (se punkt 4).

3. Overvågning og dialog

AkademikerPension foretager en kvartalsvis, global screening af børsnoterede selskaber, herunder danske selskaber. Resultaterne føder ind i pensionskassens prioritering og arbejde med aktivt ejerskab.

AkademikerPension udøver selv aktivt ejerskab over for danske selskaber. Et arbejde, der indgår naturligt i AkademikerPensions løbende dialog med virksomhederne som del af forvaltningen af den danske aktieportefølje. AkademikerPensions indgående kendskab til markedet og selskaberne giver ofte anledning til at stille spørgsmål til selskaberne for at fremme god selskabsledelse i bred forstand og forebygge overtrædelser af AkademikerPensions politik.

AkademikerPension udsender hvert år et brev til danske selskaber, der forklarer pensionskassens stillingtagen til forskellige generalforsamlingstematikker og elementer af AkademikerPension forventninger til god selskabsledelse.

4. Samarbejde med rådgivere

AkademikerPension samarbejder - på forskellig vis - blandt andre med rådgiverne og data- og systemleverandørerne fra EOS at Federated Hermes ("EOS"), Institutional Shareholder Services, MSCI, Carbon Disclosure Project og Sustainalytics om overvågning af porteføljen, stemmeafgivelse og dialog med selskaber.

AkademikerPension går i dialog med de fleste børsnoterede udenlandske selskaber via EOS, mens udvalgte internationale selskaber udvælges til direkte dialoger med AkademikerPension. Den arbejdsdeling gør, at AkademikerPension kan nå ud til flest mulige selskaber med størst mulig positiv effekt.

Når EOS går i dialog med selskaber på vegne af AkademikerPension og andre investorer sker det ud fra en vedtaget plan, der bliver opdateret årligt ud fra væsentlighedshensyn. Planen og relationen til samarbejdspartneren bliver også evalueret årligt.

5. Samarbejde med andre investorer

AkademikerPension samarbejder med andre investorer, der har tilsvarende målsætninger. Det kan foregå bilateralt eller som samarbejder gennem eksempelvis samarbejdspartneren EOS, Principles for Responsible Investment (PRI), investor-initiativet Climate Action 100, UN-Convened Net-Zero Asset Owner Alliance og ShareAction.

AkademikerPension kan desuden gå i dialog med sine eksterne kapitalforvaltere om dialoger med selskaber og/eller stemmeafgivelse ved generalforsamlinger, men begge parter tager selvstændig stilling til stemmeafgivelse og øvrige beslutninger.

6. Eskalering

AkademikerPension vil som udgangspunkt begynde med en privat dialog med et selskab om ethvert givent emne. Muligheder for eskalering omfatter for eksempel hyppigere og mere dybdegående møder, henvendelse til selskabets bestyrelse frem for direktion, samarbejde med andre investorer, afgivelse af stemmer imod bestyrelsens anbefaling og fremsættelse af aktionærforslag og/eller spørgsmål på selskabers generalforsamlinger, gruppesøgsmål, og i værste fald eksklusion. AkademikerPension har også valgt at være en aktiv stemme i offentligheden og medierne. Gennem medierne kan vi kaste lys på konkrete problemstillinger og generelle dilemmaer, som vi erfaringsmæssigt ved bidrager til, at selskaberne prioriterer et givet emne højere.

7. Interessekonflikter

Som langsigtet investor med en relativt homogen medlemsskare er risikoen for interessekonflikter i AkademikerPensions arbejde med aktivt ejerskab begrænset.

AkademikerPension har ikke repræsentanter fra erhvervsorganisationer i bestyrelsen. Derfor er der ikke en nævneværdig risiko for interessekonflikter ved eksempelvis stemmeafgivelse på danske selskabers generalforsamlinger.

Endelig er AkademikerPension ikke aktør i det kommercielle firmapensionsmarked for børsnoterede selskaber. Derfor er risikoen for, at AkademikerPension havner i en interessekonflikt i forhold til et kundeforhold yderst begrænset.

AkademikerPension baserer sig, i videst muligt omfang, på nationalt og internationalt anerkendte retningslinjer for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Dette medvirker også til at undgå eller afbøde eventuelle interessekonflikter.

Der kan dog være interessekonflikter mellem AkademikerPensions stemmepolitik og de valgte rådgivere og samarbejdspartneres stemmepolitikker. Derfor evaluerer AkademikerPension mindst én gang om året samarbejdspartneres stemmepolitikker og adfærd.

8. Rapportering

AkademikerPension rapporterer løbende om dialoger med selskaber og stemmeafgivelser på noterede selskabers generalforsamlinger – primært på AkademikerPensions hjemmeside.

AkademikerPension har siden 2010 offentliggjort, hvordan pensionskassen har stemt på samtlige generalforsamlinger i de børsnoterede selskaber i porteføljen. Stemmeafgivelsen bliver offentliggjort på AkademikerPensions platform for stemmeafgivelser.

Stemmeafgivelserne kan ses her: vds.issgovernance.com/vds/#/ODI2Nw==/

AkademikerPension udgiver årligt en rapport, der redegør for vores arbejde med aktivt ejerskab, nærværende rapport.

AkademikerPension er med i det FN-støttede investorinitiativ "Principles for Responsible Investment ("PRI") og rapporterer derfor også årligt om AkademikerPensions globale aktive ejerskabsindsats i forhold til dette samarbejde. Grundet tekniske vanskeligheder hos PRI kommer der ingen rapportering for 2021 i år. Seneste rapport kan hentes på PRI's hjemmeside: www.unpri.org

AkademikerPension
Smakkedalen 8
2820 Gentofte
CVR-nr.: 20 76 68 16
www.akademikerpension.dk

